

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Πέρασε και τούτο το καλοκαίρι. Στα χωριά μας, με το έβγα του Αυγούστου, σίγησαν πάλι οι χωροί στα μεσοχώρια, έκλεισαν τα σπίτια κι άδειασαν τα σοκάκια κι οι εκκλησιές. Τα θαύματα ποτέ δεν κρατούνε για πολύ. Για τα χωριά μας, το πολύ...ένα, ενάμι-

ερημιάς και της αναπόλησης ενός κόσμου χαμένου για πάντα. Η μελαγχολία της νέκρας.

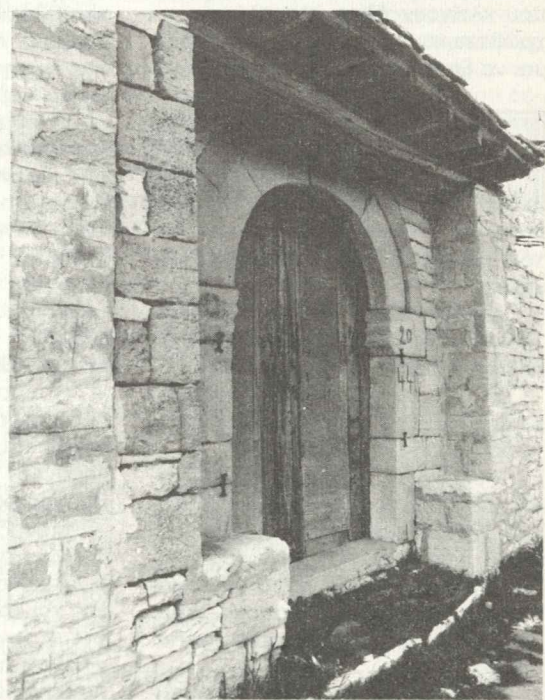
Θυμάμαι στα καλά τα χρόνια, το φθινόπωρο ήταν απ' τις πιο όμορφες εποχές του έτους. Η ζωή, ύστερα από μια σύντομη καλοκαιρινή ανάπαυλα, έπαιρνε

Κι ύστερα ερχόταν το μάζεμα των καλαμποκιών, στον πάνω και κάτω κάμπο με τα ποτιστικά κι ο «ξέφλος» σε χαρούμενα νυχτέρια, το ένα σπίτι να βοηθάει το άλλο.

Στον πάνω κάμπο άρχιζαν τα φθινοπωρινά οργώματα κι ο κι-

γαν στο λόγγο και νανούριζαν τον ύπνο μας με τα κυπροκούδουνα.

Για τα παιδιά ο Σεπτέμβρης σήμαινε την επιστροφή στο σχολειό. Γέμιζε η «χωραφιά» από τις φωνές και τα παιχνίδια τους και τις ώρες της σκόλης αλωνίζαμε



Ζαγόρι φθινόπωρο: Κλειστές πόρτες, άδεια σοκάκια. Η σιωπή της ερημιάς...

μήνα. Η όμορφη ψευδαίσθηση κάποιας ανάσας ζωής ξεμυλάει με τον ερχομό του Σεπτεμβρη κι η μελαγχολία τα σκεπάζει, ατέλειωτη κι αβάσταχτη. Τους δε από μας, που για λόγους λόγους δεν έγινε να αρουν ούτε κι αυτή τη μικρή ανάσα στα χωριά τους, η μελαγχολία γίνεται στιφή πίκρα. Κουσα, τελευταία, στο ραδιόφωνο, τους όμορφους στίχους του μ' άγγιξε: «Τ' Αυγουστιάτιο φεγγάρι δεν το βρήκαμε / το νωρίς ήρθε ο Σεπτέμβρης και χαθήκαμε»... λέει...

Ο ερχομός του Σεπτέμβρη στα χωριά μας, χρόνια τώρα, απειθαρχεί, ερημιά και μελαγχολία. Όχι εκείνη η μελαγχολία... ευαίσθητων και ρομαντικών ψυχών. Η μελαγχολία της

πάλι το κανονικό της ρυθμό κι ο κόσμος ετοιμαζότανε για να επιβεβαιώσει πάντα το γνωστό, «ο καλός νοικοκύρης το χειμώνα χαίρεται».

Ο Σεπτέμβρης έφερνε το πανηγύρι του τρύγου. Καραβάνια ανεβοκατέβαινε στον κάτω κάμπο, στις «Χούνες» τη «Μαργαρώνα» τις «Βραστοβές», οι αμπελότοποι του χωριού μας, που τώρα έγιναν ρουμάνια. Γέμιζαν στις «μπίμπες», τα κρασοβάρελα κι αργότερα τα «καζάνια» για το «βγάλσιμο» του τσίπουρου γινόταν ολονύχτια τσιμπούσια. Γέμιζαν κι οι σιδερόβεργες των παραθυριών αρμάδες κρεμασμένες από «σουμπέκια» και τα λιακοτά με ταψιά γεμάτα με «μουστόπιτες», τα καλούδια μας τα χειμωνιάτικα.

τρινισμένος κάμπος του καλοκαιριού άλλαζε όψη, όπως ολόκληρη η φύση και γινότανε σιγά-σιγά πίνακας ζωγραφιάς από τις βαθιές πινελιές των αργόσυρτων βοϊδάλετρων. Αργότερα, ερχόταν η φροντίδα ν' ανανεωθούν στις αυλές οι «ξυλοθήκες», όμορφα στιβαγμένες, με «σκίζες» και φρεσκοκομμένα κούτσουρα που θα θρέψουν τα ζεστά τζάκια το χειμώνα. Μόνιμοι ξυλοκόποι στο χωριό μου οι Κατσούπηδες από τα Πάνω Σουδενά. Τους θυμάμαι νάρχοντα με τις τσεκούρες τους στους ώμους, που στη παιδική μου φαντασία μοιάζανε τους γίγαντες ξυλοκόπους των παραμυθιών μας.

Στα κατώγια με τα πρωτοβρόχια, γύριζαν πάλι τα γίδια, που όλο το καλοκαίρι ξενύχτα-

τον κάμπο για μανιτάρια και τα γκόρτζα, τα φθινοπωρινά φρούτα μας.

Τώρα όλα αυτά έγιναν μνήμες πληγωμένες. Τα σχολεία κλείσανε, τ' αμπέλια ρήμαξαν, τα χωράφια χέρσωσαν, τα κατώγια άδειασαν από ζώα, όπως τα σπίτια από ανθρώπους.

Το φθινόπωρο στα χωριά μας, ύστερα από τη σύντομη ανάσα του καλοκαιριού, έρχεται φορτωμένο θλίψη και απόγνωση, για να θυμίζει σε όλους, θύτες και θύματα, το μεγάλο έγκλημα που λέγεται ερήμωση και εγκατάλειψη των χωριών και της υπαίθρου, στ' όνομα μιας αντανθρώπινης «ανάπτυξης».

B.T.

Δέσπω Καρβέλη

Η Πέτρα

Είναι το χωριό που γεννήθηκε. Βρίσκεται σε ένα χαμηλό αντρείσμα της νότιας Πίνδου υψ. 960. Στο χαμηλό και ομαλό αυτό βουνό που το λένε «Μιχαλάκι», είναι τα σπίτια του χωριού, σκορπισμένα σε μικρούς οικισμούς και από τις δύο πλευρές. Στην Ανατολική πλευρά που βλέπει προς το Περιστερί, είναι τα Σίτσεντα και προς τη δυτική που βλέπει στο Μιτωκέλι είναι η Πέτρα όπου και η έδρα της Κοινότητας. Οι κορυφές του βουνού φέρουν τα ονόματα «Καζάρμα, Ντερβένι, Εικόνησια, ράχη, Γαλάνη, Γενιτασαρών, Κωσταλάτα, αλώνι του Αρβανίτη, αλώνι του γέρο-Στάθη, ράχη μεγάλη» και άλλα.

Ιστορία: Η παράδοση λέει πως στη θέση που είναι τα Σίτσεντα και που το λένε «Παλιοχώρι» υπήρχε άγνωστο πότε, χωριό που βούλιαξε και οι κάτοικοι φύγαν. Δεν λέει για θύματα, αλλά πως επί τρία χρόνια ακουγόταν, πράγμα απίθανο, η φωνή κόκορα. Πράγματι όμως η εκκλησούλα της Αγίας Παρασκευής που η μισή ήταν κάτω από την επιφάνεια του εδάφους με ζωγραφίες αγίων στους τοίχους και η παλαιά λιθοκτιπτή βρύση που βρέθηκε ύστερα από ανασκαφές, όπως έλεγε η παράδοση, μαρτυρούν πως έτσι είναι.

Δυστυχώς μετά το 1950 η εκκλησία μπαζώθηκε και στη θέση της κτίστηκε μεγαλύτερη να χωράει τους πιστούς. Αυτά μαρτυρούν πως οι πρώτοι κάτοικοι είχαν εκεί οικισμό. Πώς λεγόταν ο οικισμός; άγνωστο. Εκείνο που είναι βέβαιο είναι αυτό που λέει πως μια οικογένεια Τσιατουραίων και μια Λεονταρίων κάνανε τα πρώτα σπίτια κοντά στον Άγιο Νικόλαο που ήταν μετόχι μοναστηριού και όχι μοναστήρι όπως διάβασα κάπου. Οι Τσιατουραίοι ήταν δύο αδέρφια. Ο Αναστάσης και ο Αγγέλης ή Αγγελής. Το επώνυμο τονίζονταν στο Τσιατούρας. Ο Λεοντάρης λεγόταν Γιάννης. Σιγά, σιγά ήρθαν και άλλοι και κτίσανε και στις δύο πλευρές. Στην ανατολική πλευρά έγινε ο οικισμός Σίτσεντα και στη Δυτική ο οικισμός Πέτρα. Το όνομα Σίτσεντα άγνωστο από που προήλθε. Ο οικισμός Πέτρα, προήλθε από δύο μεγάλες πέτρες που βρίσκονταν νότια στη θέση λιθάρα σε ομαλό μέρος, καταμόναχες, χωρισμένες μεταξύ τους από κενό 15 περίπου μέτρων. Στη μία από αυτές βρέθηκε κτίσμα, κατ' άλλους κρυφό σχολειό. Στην άκρη υπάρχει σπηλαίο από ογκόλιθους. Εκεί κτίσανε ένα εκκλησάκι της Αγίας Τριάδος. Πρώτα ανέβαινε κανείς με σκάλα ξύλινη, τώρα η ανάβαση γίνεται με σιδερένια που έγινε με χρήματα του Ι. Πετρίδη από το Τρίστενο. Στο κέντρο της Κοινότητας, ούτε υπάρχει, ούτε υπήρχε ποτέ μεγάλη πέτρα όπως κάπου εγράφη. Με την πάροδο του χρόνου ήρθαν και κατοίκησαν και άλλοι όπως οι Σταθαίοι, τ' αδέρφια δηλ. Στάθης και Γιάννης ή Γιαννούτσος, οι οποίοι ήταν

Σαρακατσάνοι, ο Ζώμπρας από το Τέροβο ο και Τεροβίτης λεγόμενος, οι Βραχάδες από το Καρπενήσι οι σημερινοί Παπακωσταίοι και άλλοι και κτίσανε τα σπίτια. Οι Σταθαίοι και ο Τεροβίτης στα λιθάρα, οι Βραχάδες στον οικισμό «Μαλτάσα» όπως στα Σίτσεντα οι Λεονταρίδες, στον οικισμό «Κερασιά». Όλοι είχαν και μικρά κτήματα στο κέντρο. Γιατί υπήρχαν σπίτια και από αυτούς των Σιτσιάνων και από αυτούς των άλλων μικροοικισμών στο κέντρο, που κήκαν από τους Τούρκους το 1912 και που μερικοί τα ξαναέκτισαν.

Ενα χαρακτηριστικό είναι ότι δεν υπάρχουν τοπωνύμια πλην ελαχίστων, όπως «σοποτσέλι» (υγρότοπος) Σλαβικά.

Διοίκηση: Η πέτρα, όπως και η Λιάπη (νυν Ιτέα) ως και το Δεμάτι, ήταν «Τσιφλίκια» Τούρκων, ενώ η Χρυσοβίτσα ήταν «Ιμβλιάκη». Σουλτανικό κτήμα και το Ζαγόρι «Μούλκι», κτήμα των κατοίκων με πολλά προνόμια. Η Πέτρα ήταν τσιφλίκι των αδερφών Αναμίκ Αφέντη και της Χατζιούλας. Το μερίδιο του Αναμίκ είχε ξαγοραστεί. Θυμάμε, παιδάκι τότε το 1923 η Χατζιούλα, μια γριά Τούρκισσα, ήρθε και περίμενε στο νάρθηκα της εκκλησίας να τελειώσει η λειτουργία και βγαίνοντας ο κόσμος ζήτησε τα δικαιώματά της. Οι μεγάλοι βέβαια την διώξαν. Οι κάτοικοι πλήρωναν ως φόρους στους Τσιφλικάδες 40% το ήμορο, δέκα τα εκατό (10%) το δέκατο επί της παραγωγής, το Τζελέπι στους λεγόμενους Τσελέπηδες, φόρος επί των ζώων και φόρος στους κρασονόμους για το κρασί. Το δέκατο πλήρωναν για αρκετά χρόνια αργότερα στο Ελληνικό δημόσιο με το όνομα «Ηρτημένη εσοδεία».

Τους φόρους εισέπρατταν οι κοτοσμπάσδες ντόπιοι για λογαριασμό των τσιφλικάδων αλλά πολλές φορές καταπιέζαν τους κατοίκους να πληρώνουν περισσότερα. Για το λόγο αυτό εφονεύθησαν οι κοτοσμπάσδες, Κανούτος, Κων. Τσιατούρας και το 1912 ο Αναστάσης Ζώμπρας, με τη γυναίκα του. Για τους Ζωμπραίους φυλακίστηκαν στα Γιάννενα από τους Τούρκους, οι Γιάννης Τσιατούρας ο λεγόμενος «παλιοδιάβουλος» ο Κωστούλας Τσιατούρας και ο Γιάννης Λεοντάρης ο «μακρουράς» από τις μεγάλες μπουτάκες του. Από τη φυλάκιση τους έβγαλε ο στρατός μας όταν μπήκε στα Γιάννενα.

Η Πέτρα, όπως η Λιάπη (νυν Ιτέα) και το Δεμάτι ανήκαν μέχρι πρότινος, στην επαρχία Μαλακασίου. Πρόσφατα ενσωματώθηκαν στο Ζαγόρι όπου τα ήθη και τα έθιμα είναι σχεδόν όμοια. Το 1912 ιδρύθηκε και στην περιοχή το «Ηπειρωτικό κομιτάτο». Σκοπός

του η βοήθεια για την απελευθέρωση. Όπως μου έλεγε ο πατέρας μου, αρχηγοί ήταν οι Κρητικοί οπλαρχηγοί Μίχελης και Κλειδής. Γράφτηκαν σ' αυτό ο παπαθύμιος Καραγιάννης, ο αδερφός του Αναστάσης και από τους Τσιατουραίους και από τους Λεονταρίους. Μετά την αποτυχία της επιχείρησης στο Δρίσκο από το Γαριβάλδη και το φόνο αυτού και του Κλειδή το κομιτάτο σχεδόν διαλύθηκε και οι Τούρκοι κυνηγούσαν να συλλάβουν τον Παπαθύμιο και τους άλλους.

Ο Παπαθύμιος έφυγε για τη Σμύρνη όπου ήταν εγκατεστημένος ένας θείος του πατέρα μου και κρύφτηκε. Ο θείος αυτός λεγόταν Αγγελής Τσιατούρας. Είχα την τύχη να τον γνωρίσω το 1934 στην Αθήνα. Ήταν στη Σμύρνη πολύ ευκατάστατος και αυτός όπως και ο αδερφός του Παναγής Τσιατούρας είχαν γυναίκες Σμυρνιές από τη Μπουρνόβα. Από την Πέτρα, ακόμη και από τη Χρυσοβίτσα όπως ο Νταφιδόρας, ο πατέρας μου, ο Βασίλης Τσιατούρας, επιλεγόμενος «Διαμαντάκης» σε αυτόν πήγαιναν. Εκεί βρήκαν καταφύγιο και εκείνοι που κυνηγούσαν οι Τούρκοι γιατί ήταν στο κομιτάτο.

Ο αδερφός του Παπαθύμιου ο Αναστάσης Καραγιάννης, ένας ξανθούλης, αδύνατος και κοντός αλλά με λαγού ποδάρι και με μεγάλη καρδιά, βγήκε στο βουνό. Τότε ο Καζάκος είπε σκωπτικά: «Βγήκε ο Καραντζάς στο βουνό».

Κάτοικοι: Οι κάτοικοι διακρίνονται για την εργατικότητα, το ζήλο στα γράμματα, τις τέχνες και για τη μεγάλη φιλοξενία.

Για τα γράμματα, είχαν την τύχη να έρθει δάσκαλος ο αείμνηστος Αθανάσιος Βασδέκης από τη Χρυσοβίτσα. Ο δάσκαλος αυτός εργαζόταν από το πρωί ως το βράδυ, με μια διακοπή μικρή για φαγητό. Ώρα δεν κοιτάγε ποτέ! Ο πόθος να μάθουν οι μαθητές περισ-

σότερα, να είναι πρώτοι σε όλα ήταν ο στόχος του. Πήγαινε με πόδια, δύο ώρες το Σάββατο βράδυ στη Χρυσοβίτσα και να το πρωί στην Πέτρα για την αίσια, όπου έψελνε. Ήταν άποιο γνώστης της Βυζαντινής Μουσικής. Καθόταν σε ένα μικρό βουνό, στο σχολειό. Ήταν παπάρ, έξι παιδιών, τέσσερις κόρες, δύο αγόρια και η σύζυγος γράμματα. Την πρωτοβουλία της οργάνωσης της εκδήλωσης αυτής είχαν: 1) Η Αδελφότητα Βίτσας Ζαγορίου (Αθηνών), 2) Η κοινότητα Βίτσας, 3) Το συμβούλιο του κληροδοτήματος Αγγελίου Παπάζογλου (Αθηνών) και 4) Ο Εκπολιτιστικός σύλλογος Βίτσας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε κάτω από τη σκέπη του αιωνόβιου πλατάνου της Κάτω Βίτσας και του πλούσιου φυλλώματος της μεγάλης φυλλώρας. Οι κάτοικοι της Βίτσας, αλλά και αρκετοί από τα γύρω χωριά, μαζί με εκπαιδευτικούς αρχών, οργανώσεων και του πνευματικού κόσμου, συγκεντρώθηκαν για να τιμήσουν τον εκπαιδευτικό και συγγραφέα και να ακούσουν τους ομιλητές που αναφέρθηκαν στη ζωή και το έργο του και τη γε-

στον μεσοπόλεμο κτίστηκε Σίτσεντα άλλο σχολείο, με τα από εξήντα μαθητές και εταίωσαν από το κρύο και τα γύρω που ήταν υποχρεωμένα να πίνουν από την κορυφή του βουνού να πάνε στο σχολείο. Εκεί πίνουν και τα παιδιά των οπλαρχηγών Χρυσοβίτσας που ήταν κοντά τα τον πόλεμο κτίστηκε και σχολείο στα Λιθάρα. Ήταν η εποχή της ακμής. Τα Σίτσεντα έγιναν ριστή εννορία. Με ένα σεισμό, οι τοίχοι της δυτικής πλευράς ανατράωθηκαν στην έδρα της κοινότητας, ενώ στα Σίτσεντα έγινε ρικτή συγκέντρωση. Τώρα τι έμεινε. Από την έλλειψη μαθητών, έμεινε μόνο το σχολείο στα Σίτσεντα, έξι μαθητές. Οι κάτοικοι σκοπεύουν, στη Γερμανία, να Αυστραλία και στις πόλεις της Ρας. Η υπαίθρος παντού είναι. Εάν η Πολιτεία δεν λάβει επείγοντα δραστικά μέτρα, το επόμενο χρονικό θα είναι η κινδυνεύει. Τα σύννορα που χρειάζονται Ακρίτες.

15.8.96 Τσίτσεντα
Κων. Χρ. Τσιατούρας

ΣΝ' APPENTA

Το χάος! Η σκοτεινή δίνη, απ' όπου εκπορεύεται και φθάνουν οι νακάμπει τη αφή της ζωής. Είναι έξω από κάθε έννοια και σκέψη. Είναι της ψυχής μας η πέτρινη κραυγή, που διαχέεται σιλπντή, άτεγκτο ορίζοντα, όπου και σ' αποστεωμένα σπλάχνα του επιπνέει. Τελικά, τ' είναι το χάος, που τόσο αβυσσολόο και ανιπνέει. Ισταται μπροστά μας: Αυτό το τόσο ανιπνέει μικρό, μα και τόσο απροσδιόριστο μεγάλο, ώστε δέσμοι και έγκλειστο να ραμμένοι από τη μια, στους κόλπους της ασήμαντης καρδιάς μας, και το ίδιο από την άλλη, να περικλίνει μέσα του ερμητικά ολόκληρο το σύμπαν; Όχι. Δεν είναι η ζωή, η προαιώνια νάρκη του κυττάρου πριν από την ανάφλεξη και την ατονία της ζωής, ή η μεταθανάτια αναφλόγιση και αφύπνιση, δηλαδή και τόσο ξοφερό κενό της ύπαρξης και αναπαράστασης, που διανύει ρακένδυτη το πέτο του γυμνού ορίζοντα και βία θρύβεται στη στίλβη των ανέμων.

Φωκίων Ιωάν. Κανέ

Η ΒΙΤΣΑ ΤΙΜΑΕΙ ΤΟ ΓΙΑΝΝΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Στις 11 Αυγούστου, λίγες μέρες πριν από το μεγάλο πανηγύρι της Παναγίας, η Βίτσα τιμήσε ένα τέκνο της, το Γιάννη Νικολαΐδη, που τόσο πολλά πρόσφερε στην Παιδεία και τα ελληνικά γράμματα. Την πρωτοβουλία της οργάνωσης της εκδήλωσης αυτής είχαν: 1) Η Αδελφότητα Βίτσας Ζαγορίου (Αθηνών), 2) Η κοινότητα Βίτσας, 3) Το συμβούλιο του κληροδοτήματος Αγγελίου Παπάζογλου (Αθηνών) και 4) Ο Εκπολιτιστικός σύλλογος Βίτσας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε κάτω από τη σκέπη του αιωνόβιου πλατάνου της Κάτω Βίτσας και του πλούσιου φυλλώματος της μεγάλης φυλλώρας. Οι κάτοικοι της Βίτσας, αλλά και αρκετοί από τα γύρω χωριά, μαζί με εκπαιδευτικούς αρχών, οργανώσεων και του πνευματικού κόσμου, συγκεντρώθηκαν για να τιμήσουν τον εκπαιδευτικό και συγγραφέα και να ακούσουν τους ομιλητές που αναφέρθηκαν στη ζωή και το έργο του και τη γε-

πνευματικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων, όπως της «Ηπειρωτικής Εστίας» και της «Εταιρείας Ηπειρωτικών μελετών». Ο ομιλητής αναφέρθηκε εκτενώς και στις πηγές έμπνευσης των έργων του Γιάννη Νικολαΐδη, οι κυριότερες από τις οποίες ανήκουν στα βιώματα της παιδικής, εφηβικής και ώριμης ηλικίας του. Μετά την απονομή τιμητικού διπλώματος και συμβολικών δώρων από τους Γιάννη Παπά και Γιάννη Βασδέκη, ο τιμώμενος, με καταφανή συγκίνηση ευχαρίστησε τους οργανωτές της εκδήλωσης, τους εκπαιδευτικούς των αρχών και των οργανώσεων και τον κόσμο του χωριού του με τα εξής:

«Αγαπητοί φίλοι,

Νοιώθω βαθειά συγκίνηση για την παρουσία σας στη σημερινή συγκέντρωση. Είμαι βέβαιος πως υποδηλώνει την αγάπη και την εκτίμησή σας στην προσφορά μου ως δασκάλου και πνευματικού ανθρώπου. Ευχαριστώ



Ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης Ανκειάρχης και συγγραφέας κ. Κων. Βλάχος. Δίπλα του (στο τραπέζι, από δεξιά) ο Πρόεδρος Βίτσας και του Εκπολιτιστικού Συλλόγου κ. Γιάννης Ν. Βασδέκης και ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Βίτσας κ. Γιάννης Παπάς.

ψε και που δεν είναι λίγοι. Περιπεύει να πω πως οι συγχωριανοί μου οι Βιτινοί και οι κοντοχωριανοί μου οι Μονοδενδρίτες βρίσκονται πάντα στην καρδιά μου, από τα βάθη της οποίας ευχαριστώ ακόμη μια φορά όλους».

Οι συγκεντρωθέντες στη συνέχεια παρακολούθησαν έκθεση των εκδοθέντων συγγραμμάτων του Γιάννη Νικολαΐδη, καθώς και έκθεση παλαιού ασπρόμαυρου φωτογραφικού υλικού από τη ζωή στη Βίτσα, η έκδοση του οποίου, εξαιτίας της σπουδαιότητάς του, θα αποτελέσει, όπως ειπώθηκε, κύριο μέλημα της Αδελφότητας Βίτσας, της κοινότητας και του κληροδοτήματος Παπάζογλου. Ακολούθησε μικρή

νιο τραγουδιστής Σ. Σιάτρας. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο πρόεδρος του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Π. Γέμτος, ο αντιπρόεδρος κ. Ιωάννης Δρακόπουλος, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Ν. Χούλης, ο Νομικός σύμβουλος του κράτους κ. Κων. Ντούσης, ο βουλευτής κ. Κ. Χαλαραμπόπουλος, ο αντινομάρχης και πρόεδρος της Νομαρχιακής επιτροπής κ. Βασ. Ηλιάδης, ο πρόεδρος της Ριζαρείου Σχολής κ. Άγγελος Κίτσος, ο νομαρχιακός σύμβουλος κ. Σπ. Χαρίτος, ο εκπρόσωπος της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας κ. Δ. Χατζαρόπουλος, το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ζαγοριτών Αθηνών, με επικεφαλής τον πρό-

Μερική άποψη της συγκέντρωσης.

πρόσφορά του. Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμούς, με αναφορές στην προσφορά του τιμώμενου, των 1) Γιάννη Παπά, προέδρου της Αδελφότητας Βίτσας Αθηνών, 2) του Γιάννη Ν. Βασδέκη, προέδρου της κοινότητας και του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Βίτσας, 3) του Δημ. Γιάννη, εκπρόσωπου της Εκτελεστικής Επιτροπής Αθηνών του κληροδοτήματος Παπάζογλου (για τη δραστηριότητα του οποίου έδωσε και αρκετά στοιχεία) και 4) του Αριστ. Χρόνη, προέδρου του Διοικητικού συμβουλίου της «Ένωσης Ζαγοριτών Αθηνών» ο οποίος έκανε αναφορά και σε μια άλλη πτυχή των δραστηριοτήτων του τιμώμενου, τη δημοσιογραφία. Ακολούθησε η ομιλία του συγγραφέα και καθηγητή του Κολλεγίου Αθηνών, διδάκτορα Γρηγορίου Βασδέκη, που ενέταξε το έργο του Γιάννη Νικολαΐδη μέσα σ' ένα γενικότερο πλαίσιο προσφοράς των πνευματικών ανθρώπων της Βίτσας. Τέλος ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης λυκεάρχης, λογοτέχνης και συγγραφέας Κωνσταντίνος Βλάχος με το γλαφυρό του λόγο ανέλυσε κάθε πτυχή της προσφοράς του έργου του Γιάννη Νικολαΐδη στην παιδεία, τη λογοτεχνία, την ιστορία, την συγγραφή δεκάδων βιβλίων, κόνοντας ιδιαίτερη μνεία για το πολύτιμο έργο του «Τα Γιάννηνα του μεσοπολέμου» (τον Οκτώβριο κυκλοφορεί ο ένας τόμος του) και για τη συμβολή του στην οργάνωση, λειτουργία και ανέλιξη

όσους είχαν την πρωτοβουλία αυτής της εκδήλωσης. Τους ευχαριστώ επίσημα γιατί μου έδωσαν την ευκαιρία να ξαναζήσω αλυσμένητες στιγμές της παιδικής και εφηβικής μου ζωής, μια και η θέση στην οποία βρισκόμαστε, το μεσοχώρι, όπως και οι γύρω χώροι, το ταπεινό σχολείο, το καμπαναριό, η εκκλησία, το πατρικό σπίτι λίγο παρακάτω, το σχολαρχείο απέναντι, η Ξελενίτσα, ο Μπρίνος, τι να πρωτοθυμηθώ, αλλά προπαντός οι άνθρωποι της εποχής εκείνης, αποτέλεσαν το πλαίσιο και τους κύριους άξονες, γύρω από τους οποίους περιστράφηκε η ζωή μου. Όλα, άνθρωποι και τόποι, αποτυπώθηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στα πεζογραφημάτά μου, αποτέλεσαν βασικούς ήρωες των αφηγήσεών μου, ήρωες που κινήθηκαν μέσα στο περιβάλλον όπου έζησα κι ανδρώθηκα τις πρώτες δεκαετίες της ζωής μου. Είναι εύλογη η συγκίνησή μου για όλα, όσα άκουσα από τους φίλους ομιλητές και τα όσα έζησα τις λίγες ώρες που βρισκόμαι εδώ, ύστερα από μακρά απουσία. Ευχαριστώ, τέλος, όλους όσους υποβλήθηκαν στον κόπο και ήρθαν να παρευρεθούν στη γιορταστική αυτή εκδήλωση και έχω τη βεβαιότητα πως η τιμή που έγινε στο πρόσωπό μου είναι κοινή και ανήκει σε όλη τη χορεία των εκλεκτών δασκάλων που ανέδειξε η Βίτσα, καθώς και των πνευματικών ανθρώπων που εξέθε-



Ο τιμώμενος κ. Γιάννης Νικολαΐδης ευχαριστεί για την οργάνωση των εκδηλώσεων. Από αριστερά διακρίνονται ο πρόεδρος και οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών και οι εκπρόσωποι αρχών και οργανώσεων.

δεξίωση και στη συνέχεια το μουσικοχορευτικό συγκρότημα του Πανεπιστημίου Αθηνών παρουσίασε, κατά τρόπο εξαιρετικό, χορούς από τη Μακεδονία, τη Μικρά Ασία, τα Επτάνησα και την Ηπειρο. Δραία εμφάνιση έκανε και ο Χορευτικός Όμιλος Βίτσας με Ζαγοριτικούς χορούς. Τις επιδείξεις των χορευτικών συγκροτημάτων συνόδευσαν με το τραγούδι του ο γνωστός στο πανελλή-

δρο κ. Αρ. Χρόνη, ο πρόεδρος του Ι.Β.Ε. κ. Ξέν. Κοντοβύρας, ο τ. πρόεδρος της ΕΗΜ δικηγόρος Κων. Λαζαρίδης, καθώς και άλλοι επιστήμονες και άνθρωποι των γραμμάτων, οι οποίοι και συγχάρηκαν θερμά τον τιμώμενο. Η όλη εκδήλωση ήταν ενταγμένη στον κύκλο «Παπαζογλεία '96» που οργανώνονται τα τελευταία χρόνια.

Π. Κ.

Στίχοι Ζαγοριοίων

Στην ταβέρνα

Ψες το βράδυ στην ταβέρνα
κάποιοι φίλοι γκαρδιακοί
είχαν στήσει την κουβέντα
και κουτσόπιναν ρακί.

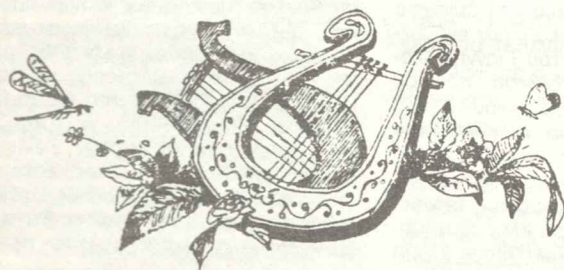
Και τα πάθια τους δηγόταν
που 'χαν πάθει στη ζωή.

Την αγάπη του ο ένας
που δε στάθηκε πιστή.
Την αγχώστια του ο άλλος
που του λιώνει το κορμί.

Και τη μάνα του ο τρίτος
που 'χε μείνει μοναχή.
Την κατέβασαν στον τάφο
κάποιο ξένοι σπλαχνικοί.

Ψες το βράδυ στην ταβέρνα
παλιοί φίλοι γκαρδιακοί
σταματήσαν την κουβέντα
και το ρίξαν στη σιωπή...

Φίλοι ήτανε οι δυο
φίλους είχα τους κι εγώ.



Τους παιδικούς μου στίχους...

Τους παιδικούς τους στίχους μου για σένα,
σε σφαλιστά συρτάρια τους κρατώ
φύλλα τετράδιου, κιτρινωμένα
πύθελαν να σου πουν πως σ' αγαπώ.

Έχουν περάσει τώρα τόσα χρόνια,
κι αυτούς ποτέ δεν διάβασες εσύ
τ' όνειρο έρμη θημωνιά σ' αλώνια,
προζύμι που δεν έγινε ψωμί.

Κι όλο προσμένω, πριν νυχτοβραδιάσει
νάβρω τον τρόπο, νάρθει η στιγμή
τους παιδικούς μου στίχους να διαβάσεις
πριν μείνουν στα συρτάρια μου ορφανοί.

Αναπόληση

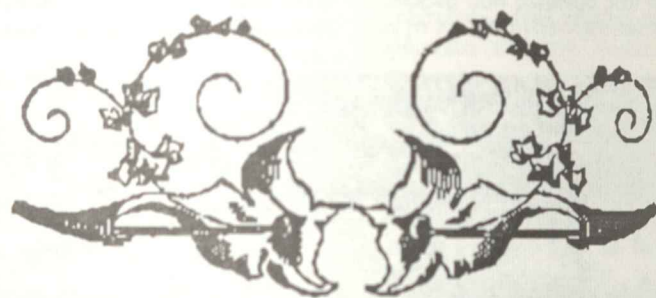
Τη φύση ολόγυρα
ασημώνει αχνά τ' ολόγιομο φεγγάρι.
Γαλλήνια η νύχτα, δροσερό τ' αγέρι
πρόσκληση και χάδις της μνήμης τα πανιά.
Σημαδούρες τ' αστεράκια στα ουράνια,
οδηγούν την περιπλάνηση στα περασμένα.
Νησάκια μικρά-μεγάλα, οι στιγμές του Χτες,
πρόσχαρα της αναπόλησης λιμάνια,

με καλοδέχονται μ' αγάπη.
Χρωματιστές γιφλάντες, του Χρόνου παιγνιδίσματα
στολίζουν το χώρο της ψυχής μου.

Στιγμές, πολλές στιγμές αντάμα,
το μάκρος μιας ζωής.
Υφαντά δεμένες μεταξύ τους,
πολύχρωμο ταπέτο,
στρωμένο στην Μνήμη το σουλάτσο.

Στιγμές γλυκειές, στιγμές πικρές,
ονειροφαντασιές και προσμονής.
στιγμές απελπισίας κι απογοήτευσης,
χαράς και λύπης.
Στιγμές βαλσαμωμένες με τη χρυσόσκονη του Χρόνου
και της Αναπόλησης τη συμπόνια.

Στιγμές της ζωής μου απ' το Χτες,
σε τούτης της νύχτας τις μαγευτικές στιγμές,
είμαι μαζί σας...



Πριν φύγω

Πριν φύγω, οι παπαρούνες
—που τόσο αγάπησα—
θα γίνουν κόκκινος πολτός.
Κουρέλια, φτερά παγωνιού,
σ' ένα καρότσι
Ξεπουλίημα το στήθος μου
και τα δυο πόδια μου
στη γη.

Τον πελαργού το ράμφος,
θα τρέφει μ' άγουρο ροδάκινο
τον ήλιο του μεσημεριού.
Οι διψασμένοι βεδουίνι αστρατί
απάνω στις γκαμήλες τους
θα δουν, την έρημό τους
να περνά,

με δυο αγγέλους στη μασχάλη
και άσπρους κρίνους στο κεφάλι.
Κι εσείς θα πείτε «Πέθανε».

Μια βραδιά στην άμμο πάνω
—που τόσο αγάπησα—
θα ξαπλώσω υγιή.

Κάτω απ' το τεράστιο φεγγάρι
θα βγουν οι Βίκινγκς
σε χελώνες πάνω αργά,

με χέρια όλο μυς και δύναμη,
σαν άντρε βάρβαροι μαζί τους
θα με πάρουν,

κι εσείς θα πείτε «Πέθανε».
Και θάναι βράδυ με βροχή,
με αίμα, κόκκαλα, δόντια, σκιές
και κύμα.

Μια λύπη, μια χαρά, σα λησμονιά
κι ανέμου τρικυμία.

Θα κοιτώ από ψηλά, τη γη,
—που τόσο αγάπησα—
κι εσείς θα πείτε «Πέθανε».

Αρσινόη Τσακαλιώτη

Τα κυνήγια στα Κάτω Σουδενά

Τα κυνήγια σήμερα στο χωριό
μας είναι ένα είδος σε ανεπάρκεια.
Το τι φταίει, θα πρέπει να το
αναλύσουν οι πλέον ειδικοί.

Πάντως πολλοί πρέπει να είναι
οι παράγοντες, με πρώτο την αύ-
ξηση των κυνηγών, την έλλειψη
καλλιεργειών στα ορεινά συγκρο-
τήματα, τη διάνοιξη δρόμων στους
τόπους αναπαγωγής, που δι-
ευσκολύνει τη νυχτοθηρία, τη χρησι-
μοποίηση τοξικών ζιζανιοκτόνων,
κυρίως όμως την αύξηση της αλε-
πούς και του κουναβιού.

Το χωριό μας ήταν ανέκαθεν,
πλούσιος σε κάθε είδους θηράμα-
τα, τόπος.

Ξεκινώντας απ' την Αραβία για
να φτάσεις μέχρι το βάλλο, στο Κα-
λάμ, εύρισκες ό,τι ήθελες.

Τρίαντα κοπάδια πέρδικες με-
τρούσα το 1951, στο δικό μας τό-
πο.

Οι λαγοί ήταν αφθονοί. Γύρω
στους 150 χτυπιόταν κάθε χρόνο
και τελειωμό δεν είχαν.

Τα πυκνά και τα αμπέλια πλού-
τισαν την άνοιξη και το καλοκαίρι
τον τόπο με θηράματα.

Τα κουνάβια και οι αλεπούδες,
ο φοβερός εχθρός για τα λαγουδά-
κια και τα περδικόπουλα, ήταν λι-
γοστά.

Η αξία του δέρματος έκανε
τους Πάνω Σουδενιώτες και Τσερ-
βαριώτες κυνηγούς, ν' ασχολού-
νταν συστηματικά μ' αυτού του εί-
δους το κυνήγι.

Οι Κάτω Σουδενιώτες ήταν κα-
ταρολάδες κυνηγοί. Ο λαγός άρ-
χιζε με τα ρουμάνια και τελείωνε
στον τορό το βαρύ χειμώνα.

Η πέρδικα ήταν για τους ρέ-
κτες κυνηγούς. Οι ταξιθεμένοι
Σουδενιώτες ζούσαν και εργαζό-
νταν με την προσδοκία και την ελ-
πίδα ότι κάποια μέρα θα γυρίσουν
να Σουδενά, λαγόμε προτοκάκια.

Ο Κύρκας λαγό βουλωμένο, το
λεγόμενο Τσιουμπλέκι. Το παραδο-
σιακό σπιτάκι δεν το καταδεχο-
νταν κανένας.

Αυτό άλλωστε ήταν κι ο λόγος
της παραμονής στο χωριό.
Ο Γιώργο Γκράτζος, φερειπείν,
έκρινε απ' το Γιοχάνεσμπουργκ
για να χαρεί το κυνήγι στη Ντροϊ-
τά και τις Ασούστες.

Κι εκεί κάτω στη Νότια Αφρική
τα κυνήγια ήταν αμέτρητα.

Γκαμήλες, αγριογούρουνα,
σανιόγαλοι και αγριόκοτες ήταν σε
αφθονία.

Μάλιστα μας έλεγε ότι απ' τα
αγριογούρουνα γέρναν μόνο τα πι-
ανά μπουτία και το υπόλοιπο το
άφηναν για τις λεοπαρδαλές.

Οι χωριανοί μας κυνηγοί και δεν
ήταν λίγοι μέχρι το 1900, κυνηγού-
σαν με εμπροσθογομή, σφήκες και
ασανόδες.

Αργότερα άρχισαν οι ταξιδιώ-
τες να φέρνουν οπισθογομή, που
για να το αγοράσουν χρειάζονταν

ενός έτους οικονομίες.

Τα πολλά κυνήγια έρχονταν
στις αρχές Νοεμβρίου. Με κοπάδια
αγριοπερίστερα γέμιζε ο κάμπος
και τα πλάγια φυσούσαν από φάσ-
σες.

Τη μπεκάτσα τη ντουφεκίσαμε
στους προσηλιακούς όχτους και το
σούρουπο στο πέσιμο.

Ποιος χαλούσε φυσίγγια για
τον αέρα.

Στον Κάτω Κάμπο έρχονταν
πάπιες και χήνες. Είχε όμως και
αγριογούρουνα ντόπια και φερτά.
Αντοχή στο κρύο χρειάζονταν,
όρεξη να γεμίζουν φυσίγγια και
κουράγιο να κουβαλάς απ' το Καλ-
πάκι φορτωμένος τα κυνήγια, δυο
ώρες ανηφόρα.

Στο νοντά μου ήταν μόνιμα κρε-
μασμένα, όλο το χειμώνα, λαγοί,
πέρδικες, πάπιες και περιστέρια.

Τη δεκαετία 1950-60 δεν υπήρ-
χαν ψυγεία. Το βράδυ στο καφενείο
άρχιζαν οι διηγήσεις για τα κατορ-
θώματα της ημέρας και στη συνέ-
χεια τα σχόλια για το μαγείρεμα
της σοδειάς.

Το 1952 αποφασίστηκε δυό φο-
ρές την εβδομάδα να φέρνουμε με
τη σειρά λαγό μαγειρεμένο. Μάλι-
στα κληρώσαμε και τη σειρά, αρχής
γενομένης απ' τον Τάκη Γκράτζιο
με λαγό καπαμά.

Το κρασί και τ' άλλα έξοδα της
μεγάλης παρέας τα πλήρωναν, ρε-
φενέ, οι συμμετέχοντες στην παν-
δαισία, μη κυνηγοί.

Ο Φάνης ο Στάρας έφερε λαγό
λαδορίγανη στο γάστρο, δαρμένο
με βέργα, όπως είπε, για να μαλα-
κώσει.

Ο υποφαινόμενος πικάντικο λα-
γό σαλμί, με κομματάκια χοιρινό και
μοσχοκάρυδο. Και αγριόχηνια, γεμι-
στή με μικρότερα πουλιά. Κι ο πα-
πός μας, ο Πατισιόνακας απ' τα Πά-
νω Σουδενά, λαγόμε προτοκάκια.

Ο Κύρκας λαγό βουλωμένο, το
λεγόμενο Τσιουμπλέκι. Το παραδο-
σιακό σπιτάκι δεν το καταδεχο-
νταν κανένας.

Κι ο δάσκαλος ο Κώστας Παπα-
γεωργίου ορμήνευε: Ο λαγός και τ'
αγριογούρουνο θέλουν στο ξυδό-
νερο δυο ώρες. Αν θέλετε βάλτε
στο χλιαρό νερό δυο χοντροκομ-
μένα κρεμμύδια, ένα σκόρδο και λί-
γο δεντρολίβανο.

Μαλακώνει το κρέας και σκοτώ-
νει τα παράσιτα. Φέρτε μου ένα λα-
γό να σας τον κάνω σκορδαλιά στο
γάστρο να καταλάβετε νοστιμιά.
Αυτά λέγαμε και κάναμε. Τώρα μας
έμειναν οι ιστορίες, ταίζουμε
σκυλιά και πρέπει να πετύχουμε κάτι
για το αλέρωτο σασκιδί.

Διομήδης Ν. Σουσιόπουλος
Κάτω Πεδιά

Οι θερινές εκδηλώσεις στο Ζαγόρι

Γιάννη Δ. Τσεκούρα

Είμαι Ζαγορίσιος και λάτρης
του τόπου μου. Διαθέτουμε οι Ζα-
γορίσιοι έναν πανέμορφο τόπο, πα-
ραδοσιακά χωριά μοναδικά στην
Ελλάδα, τοπία που εναλλάσσονται
άγριες χαράδρες, πέτρινοι γρανίτες
με την ημερότητα των καταπράσι-
νων δασωμένων εκτάσεων.

Θα περίμενε κανείς οι ενέργειες
και οι προσπάθειες για την ανάδειξη
και προβολή του Ζαγορίου να ήταν
συλλογικές και να περιελάμβαναν
όλα τα Ζαγοροχώρια. Δυστυχώς
όμως δεν συμβαίνει έτσι. Τοπικιστι-
κοί και άλλοι λόγοι άγνωστοι σε μέ-
να, επέβαλαν διαχωριστικές γραμ-
μές και πλην ελαχίστων χωριών, τα
υπόλοιπα μαράζουν και ερημώ-
νονται όχι μόνο από την κρατική
αστοργία, αλλά και από τη δική μας
αμέλεια και τη στενή αντιμετώπιση
των προβλημάτων.

Τους θερινούς μήνες κατά τους
οποίους η περιοχή κατακλύζεται
από πλήθος εκδρομικών, προσκυνη-
τές έρχονται να χαρούν τις Ζαγορί-
σιες ομορφιές, να βιώσουν τα πα-
τροπαράδοτα έθιμά μας σ' ένα μέρος
κατεξοχήν παραδοσιακό, να απο-
λαύσουν τη δροσιά και να γευτούν
την απaráμιλλη φιλοξενία των Ζα-
γορισίων, θα περίμενε κανείς οι εκ-
δηλώσεις να αγκαλιάσουν όλα τα
Ζαγοροχώρια. Μόνον έτσι θα μπο-
ρέσει να αναζωογονηθεί ο τόπος και
να στηριχτούν ηθικά και υλικά οι
λιγοστοί φύλακες που απέμειναν.

Τα πράγματα όμως είναι τελείως
διαφορετικά και αποκαρδιωτικά.
Ένα φωνητικό παράδειγμα θα πείσει
όλους σχετικά με τον τρόπο που
προβάλλονται ορισμένα χωριά, ενώ
τα υπόλοιπα περιμένουν να ζήσουν
από τα ψυχρά που πέφτουν από
τα πλούσια τραπέζια.

Διάβασα στο τελευταίο φύλλο
της εφημερίδας «Το Ζαγόρι» το
προγραμμα των εκδηλώσεων που
πραγματοποιούνται στο Μονοδέν-
δρι από 26.7.96 έως και 15.8.96. Οι
εκδηλώσεις καλύπτουν σχεδόν είκο-
σι μέρες και αναλογίζομαι με τι-
χρία: Αυτές οι εκδηλώσεις δεν θα
μπορούσαν να απλωθούν σε όλα τα
Ζαγοροχώρια, για να δώσουμε και
σ' αυτά πνοή ζωής; Γιατί μόνο στο
Μονοδένδρι; Γιατί δεν αντέδρασαν
οι Κοινοτάξεις ο Αναπτυξιακός
Σύνδεσμος της συγκεκριμένης πε-
ριοχής και οι λοιποί φορείς;

Από πέρσι συζητούνταν μεταξύ
των Κοινοτήτων ο προγραμματι-
σμός των εκδηλώσεων για όλην τον
Ζαγορισιακό χώρο. Είχε συμφωνη-
θεί να μην συμπιέζονται οι ημερομηνίες
τέτοιων εκδηλώσεων, για να
αποφευχθεί η προσέλευση του κό-
σμου σ' ένα μόνο χωριό. Όπως φαί-
νεται από τις θερινές εκδηλώσεις,
αποκλείστηκαν όλα τα χωριά και
πόλος έλεως έγινε μόνο το Μονο-
δένδρι, ίσως λόγω της μεγάλης οι-
κονομικής ευρωστίας.

Είναι γνωστό ότι στις 6 Αυγού-
στου (του Σωτήρος) πραγματοποι-
ούνται παραδοσιακά πανηγύρια σε
τρία χωριά του Συνδέσμου (Ελαφό-
τοπος-Κήποι-Καλωτά) αλλά οι πα-
νηγυριώτες —είναι σχεδόν βέβαιο—
θα προτιμήσουν το Μονοδένδρι
προς το οποίο είναι στραμμένα τα
φώτα της δημοσιότητας (με τον Ζα-
γορίσιο γάμο) από τον Εκπολιτιστι-
κό Σύλλογο Ζαγορισίων Ιωαννίνων,
με τη συμμετοχή του Καιάλη, του
Κληροδότη και άλλων συγχωριμα-
των και με την παρουσία υψηλών
προσώπων: του Υπουργού ΥΠΕ-
ΧΩΔΕ κ. Κ. Αλιώτη, του Δημάρ-
χου Αθηναίων κ. Αβραμόπουλου,
του Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας
κ. Τσιτσιμελή, του Νομάρχη κ. Ζαρ-
μπαλά και πολλών άλλων.

Ο κ. Λαλιώτης μάλιστα χρημα-
τοδότησε με 40 εκατομμύρια το Μο-
νοδένδρι για να κατασκευαστεί το
θεατράκι, ένα το μοναδικό και απα-
ράμιλλο Μουσείο της περιοχής
στος Κήπους δεν χρηματοδοτείται.
Παραμένει στο έλεος του Θεού ένας
ανεπανάληπτος θησαυρός, όπως και
ο ακαταπόνητος Αγάπιος Τόλης,
που αγωνίζεται να το κρατήσει και
να αναδείξει τον παραδοσιακό
λαϊκό πλούτο του Ζαγορίου στο πα-
νελλήνιο.

Ποιός όμως θα ενδιαφερθεί για
τέτοια «μικροπράγματα»; Αρκεί η
προσωπική προβολή ορισμένων και
η θεραπεία μικροτοπικιστικών φιλο-
δοξιών και επιδιώξεων. Πολλές οι
επίσημες παρουσίες στο Μονοδέν-
δρι και πολλαπλές οι εκδηλώσεις.
Επομένως ποιος θα προτιμήσει
έτσι και τα πανηγύρια των άλλων
χωριών που περιμένουν κάποια κί-
νηση;

Ας είναι, το Ζαγόρι και οι Ζα-
γορίσιοι να είναι καλά και τα υπό-
λοιπα με την πάροδο του χρόνου θα
τακτοποιηθούν. Θα αντιληφθούν οι
υπεύθυνοι ότι οι όποιες εκδηλώσεις
και οι προβολές της δημοσιότητας
είναι ανάγκη να στραφούν και να
συμπεριλάβουν ολόκληρο το Ζαγό-
ρι, σαν ενιαίο και αδιαίρετο γεω-
γραφικό, πολιτιστικό και πολιτισμι-
κό χώρο.

Θα πρέπει επίσης να τονίσουμε
ότι οι αιμηνιστοί Ριζοφύτες στην
διαθήκη τους μιλούν για το Ζαγόρι
στο σύνολό του. Αυτό όλοι το γνω-
ρίζουν. Εκτός εάν οι υπόλοιποι Ζα-
γορίσιοι δεν έχουν το ανάστημα των
Μονοδενδριτών και τη μαεστρία
του λόγου προβολής και πειθούς.

Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι
κάποτε οι Ζαγορίσιοι θα λει-
τουργούν σαν ενιαίος φορέας και
οι επιδιώξεις μας θα είναι κοινές
και θα κατατείνουν στην ανάδειξη
όλων ανεξαίρετως των χωριών του
Ζαγορίου.

Γιάννης Δ. Τσεκούρας
Ζαγορίσιος

Αύγουστος 1996

Πλούσιο θέαμα και συρροή κοινού

Ρεσιτάλ πιάνου στο Υπαίθριο Αμφιθέατρο Μονοδενδρίου
από τον Ερμή Θεοδωράκη.

Και τώρα τελειώνοντας, θάθελα να απευθύνω τις ευχαριστίες μου — τις ευχαριστίες όλων μας στους ενθουσιάζοντες αρχιτέκτονες της χαράς μας εδώ (εννοεί τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής των εκδηλώσεων του Υπαίθριου Αμφιθεάτρου Μονοδενδρίου).

Στην εμπνευσμένη και ενθουσιώδη ομιλία του ο Πρωταγής κ. Π. Γέμος ανέλαβε τη δέσμευση του Πρωτανικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Αθηνών να βοηθήσει με αποτελεσματικό τρόπο τις προσπάθειες του Υπαθρύου Αμφιθεάτρου Μονοδενδρίου με την οργάνωση συνεδρίων και την αρωγή σε καλλιτεχνικές, πολιτιστικές και πνευματικές εκδηλώσεις του.

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Εκλογές 22-9-1996										Εκλογές 10-10-1993				
α/α	Χωριό	Γραμμέν.	Ψήφισαν	Έγκυρα	ΠΑΣΟΚ	Ν.Δ.	ΚΚΕ	ΣΥΝ	ΔΗΚΚΙ	Έγκυρα	ΠΑΣΟΚ	Ν.Δ.	ΠΟΛΑΝ	ΚΚΕ
1.	Άγιος Μηνάς	108	78	77	39	19	6	9	4	82	48	19	5	6
2.	Άνω Πεδινά	339	237	228	100	86	8	7	21	245	98	102	8	26
3.	Αρίστη	404	308	301	112	149	15	17	3	332	131	163	9	14
4.	Ασπράγγελοι	359	266	262	155	45	23	12	22	276	186	59	5	18
5.	Βίτσα	356	256	255	95	145	6	2	5	300	86	192	11	3
6.	Βραδέτο	135	59	59	22	30	1	2	0	53	24	27	1	0
7.	Βρυσχώρι	248	174	172	57	100	3	3	5	176	58	109	6	2
8.	Δίκωρφο	157	107	106	35	55	5	4	3	122	41	64	9	2
9.	Δίλοφο	63	40	39	15	13	0	4	5	50	21	23	3	0
10.	Διπτόταμο	83	62	61	37	17	0	2	5	65	47	14	2	1
11.	Ελάτη	124	98	96	51	34	2	3	4	99	47	44	4	1
12.	Ελαφτότοπος	268	193	190	83	79	12	11	1	196	84	90	8	6
13.	Ηλιοχώρι	123	87	85	33	37	2	10	2	88	34	40	2	2
14.	Καλωτά	104	76	74	36	27	4	7	0	88	40	37	5	4
15.	Καπέσοβο	124	87	84	45	20	7	1	1	105	46	30	19	7
16.	Κάτω Πεδινά	229	152	147	72	31	20	15	4	154	79	38	3	12
17.	Κήποι	216	160	158	74	72	6	2	2	167	87	73	4	2
18.	Κουκουλί	193	144	144	35	90	2	7	3	148	42	98	4	0
19.	Λάϊστα	347	185	177	53	91	20	7	2	239	68	133	6	18
20.	Μανασσή	68	52	52	21	13	10	6	2	49	28	17	1	3
21.	Μεσοβούνι	181	136	134	74	31	16	7	1	148	92	32	3	12
22.	Μονοδέντρι	191	145	143	51	82	0	1	4	153	56	93	2	0
23.	Νεγάδες	163	116	112	44	49	8	5	5	135	47	64	4	11
24.	Πάπιγκο	380	262	259	108	127	7	6	2	214	83	107	7	6
25.	Σκαμνέλι	494	348	337	152	168	0	9	1	302	133	155	7	2
26.	Τσεπέλοβο	521	393	384	152	191	0	18	15	412	168	223	7	0
27.	Φραγκάδες	211	163	161	74	68	3	2	9	165	71	88	5	1
1.	Ανθρακίτης	131	107	107	41	58	—	1	7	101	36	62	3	0
2.	Βαβούσα	354	253	242	114	99	3	5	7	256	115	108	23	2
3.	Γρεβενήτι	518	368	360	158	157	11	11	11	391	174	175	19	15
4.	Δεμάτι	608	419	414	199	190	5	0	6	—	—	—	—	—
5.	Δόλιανη	116	85	81	24	48	0	0	4	97	31	56	9	0
6.	Ελατοχώρι	328	246	240	116	112	1	4	3	256	120	123	2	3
7.	Ιτέα	378	237	227	72	125	5	13	5	—	96	133	9	4
8.	Καβαλλάρι	172	120	118	74	31	3	4	3	130	68	53	2	2
9.	Καρνές	173	134	130	51	69	3	1	5	—	71	64	1	2
10.	Καστανάνας	91	65	65	10	47	0	1	1	74	15	54	3	2
11.	Λεπτοκαρυά	159	125	119	55	42	8	8	3	135	62	60	1	6
12.	Μακρίνο	134	106	103	28	61	0	7	2	110	27	75	4	0
13.	Πέτρα	774	323	316	164	121	4	10	4	—	170	133	10	6
14.	Τρίστενο	280	199	197	101	62	12	12	5	201	104	66	2	20
15.	Φλαμπουράρι	224	161	160	76	63	1	3	8	166	82	71	5	5

Παρατηρήσεις:

α) Τα 27 πρώτα χωριά είναι οι κοινότητες που είναι μέλη του 5ου Συμβουλίου Περιοχής Κεντρικού και Δυτικού Ζαγορίου. Τα άλλα 15 χωριά είναι οι κοινότητες που είναι μέλη του 6ου Συμβουλίου Περιοχής Ανατολικού Ζαγορίου.

β) Στην κοινότητα Δεματίου περιέχεται και ο οικισμός Μηλιωτάδες με εκλογικό τμήμα όπου ψήφισαν 201, έγκυρα ήταν 199 και έλαβαν ΠΑΣΟΚ 116, Ν.Δ. 73, ΚΚΕ 4 και ΔΗ.Κ.ΚΙ 1.

γ) Για τους εγγεγραμμένους στον εκλογικό κατάλογο Βραδέτου συστήθηκε ειδικό εκλογικό τμήμα στο Λούρο Πρέβεζας.

δ) Στην Εκλογική Περιφέρεια του Νομού Ιωαννίνων ανακηρύχθηκαν 19 συνδυασμοί ή συνασπισμοί κομμάτων. Από φέτος, λόγω της απογραφής του πληθυσμού το 1991, εκλέγονται στο Νομό Ιωαννίνων 5 βουλευτές.

ε) Στο Νομό μας, τα κόμματα της Βουλής έλαβαν τα εξής ποσοστά: ΠΑΣΟΚ 44,43%, Ν.Δ. 37,22%, ΚΚΕ 5,56%, ΣΥΝ 4,46% και ΔΗΚΚΙ 4,50%.

στ) Βουλευτές εκλέγονται απ' το ΠΑΣΟΚ Βαγγέλης Λέσιος, Βαγγέλης Αργύρης και Κάρλος Παπούλιας, απ' το Ν.Δ. Αντώνης Φούσας κι απ' το ΚΚΕ Αποστ. Τασούλας.

ζ) Στο Ζαγόρι στις εκλογές '90, '93 και '96 τα κόμματα έλαβαν τις παρακάτω ψήφους:

	1990	1993	1996
ΠΑΣΟΚ	2.615	3.247	3.108
Ν.Δ.	3.736	3.448	3.154
ΚΚΕ	—	283	242
ΣΥΝ	804	218	259
ΔΗΚΚΙ	—	—	205

η) Οι ψηφίσαντες στο Ζαγόρι το 1990 ήταν 7.528 και φέτος 7.332.

Δραστηριότητες Συλλόγου Νέων Αρίστης

Οι δραστηριότητες του συλλόγου μας ξεκίνησαν στις 12 Αυγούστου με την ανάβασή μας στην Προβατίνα στο οροπέδιο της Αστράκας. Δεκαπέντε άτομα ξεκίνησαν από την Αρίστη. Η κούρασή μας ήταν αρκετή αφού οι ώρες πεζοπορίας είχαν ξεπεράσει τις οκτώ (8). Τα συναισθήματα όμως που αισθάνεται κανείς, αντικρύζοντας την ομορφιά της άγριας φύσης και η αίσθηση ότι μπορείς ν' αγγίξεις τον ουρανό σε κάνουν να ξεχνάς κάθε ίχνος κούρασης. Μετά την διαπεράσει μας στο καταφύγιο την επόμενη μέρα 13 Αυγούστου φτάσαμε στη μαγευτική δρακόλιμνη όπου κι εκείνη η κούραση μετά από 1 ώρα πεζοπορία εξαφανίζεται.

Στις 14 Αυγούστου έγινε η υπαίθρια προβολή διαφανειών του Κ. Ζήση με πολλά και άγνωστα αγριολούλουδα της περιοχής μας, καθώς και τοπίων. Η συμμετοχή υπήρξε μεγάλη και οι εντυπώσεις όλων μας οι καλύτερες.

Στις 16 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε πάρτυ για μικρούς και μεγάλους με παραδοσιακή και μοντέρνα μουσική στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου. Στις 17 Αυγούστου ξεκίνησαν για το Πάπιγκο όπου είχαμε κανονίσει να παίξουμε «φιλικό» μπάσκετ, οι δύο ομάδες Αρίστης-Παπίγκου. Η έννοια του «φιλικού» όμως χάθηκε αυτομάτως όταν με την παρουσία μας στο γήπεδο μπάσκετ η υποδοχή ήταν απρόβλεπτη. Ο διαιτητής κ. Τσαλογιάννης διακεκριμένος γυμναστής, λειτούργησε ως «δίκαιος κριτής» χρησιμοποιώντας τη σφυρίχτρα του μόνο εναντίον της ομάδας Αρίστης και οι κινήσεις του περριζώσαν μόνο στο χώρο του γηπέδου που βρισκόταν η Αρίστη. Οι ενέργειές του όμως ήταν απόλυτα λογικές, καθώς είναι γαμπρός στο Πάπιγκο και φυσικά θα ήταν υποστηρικτής της ομάδας μια και οι δύο ομάδες συμμετείχαν στον αγώνα.

Μετά απ' όλα αυτά βέβαια η ήττα μας ήταν αναμενόμενη και η αποχώρησή μας δεν ήταν μέσα σε κλίμα ηττοπάθειας, αλλά σε κλίμα ιδιαίτερης «ευχαρίστησης» και «ικανοποίησης» για τη «δίκαιη», «έντιμη» και «αμερόληπτη» διαιτησία.

Στις 20 Αυγούστου ξεκίνησαν με τα αυτοκίνητά μας γύρω στα 20 άτομα και επισκεφθήκαμε δύο χωριά του κεντρικού Ζαγορίου. Πήγαμε στο Καπέσοβο και στο Βραδέτο.

Στο Βραδέτο μετά από ημίωρη πεζοπορία είδαμε τη φαντασμαγορική θέα του Βίκου από την περιοχή Μπελόκ. Εν συνεχεία θαυμάσαμε την οκάλα του Βραδέτου.

Στο Καπέσοβο επισκεφθήκαμε το λαογραφικό μουσείο που στεγάζεται στην Πασχάλειο Σχολή. Ευχαριστούμε τον υπεύθυνο για την ξενάγηση.

Στις 26 Αυγούστου ξεκίνησαν προς το Μονοδένδρι για να διασχίσουμε την χαράδρα του Βίκου. Κι εκεί η κούραση μετά από 7 ώρες πεζοπορία εξαφανίζεται από την έκσταση που νοιώθει κανείς από το θέαμα που αντιμετωπίζει.

Οι εκδηλώσεις του καλοκαιριού 1996 έκλεισαν με το παραδοσιακό πανηγύρι του Απ-Γιάννη στις 29 και 30 Αυγούστου. Εργάστηκαν για τη διεξαγωγή του πανηγυριού με πολύ προθυμία όλα τα μέλη του Συλλόγου που βρισκόταν στην Αρίστη. Η επιτυχία του ήταν μεγάλη παρά τις μικρομεταβολές του καιρού, ο οποίος μας ανασούχισε μια και τις δύο μέρες φιλόβρεξε. Το κέφι όμως παρέμεινε αμείωτο και τις δύο μέρες με την κομπανία του Α. Σαρρέα, μέχρι τις πρωινές ώρες.

Ευχαριστούμε τα μέλη του συλλόγου μας και όλους τους φίλους που συμμετείχαν σ' αυτές τις δραστηριότητες. Τους ευχόμαστε καλό χειμώνα και δεσμευόμαστε του χρόνου να βρεθούμε πάλι μαζί να οργανώσουμε καλύτερες και περισσότερες δραστηριότητες.

Σύλλογος Νέων Αρίστης, ΤΚ 44016

Τηλ. 0653-42123



SCUOLA ITALIANA
ITALICA - ISPANICA

Εξορίζουμε ➡ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

- Ιταλική Φιλολογία Θεσ/νίκης
- Α.Ε.Ι. Ιταλίας
- Πτυχία γλώσσας

Εξορίζουμε ➡ ΕΙΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

- Νηπιακά (από 4 ετών)
- Επαγγελματιών
- Εμπόρων

Εξορίζουμε ➡ ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ιταλικός - Ισπανικός Κινηματογράφος
- Συμμετοχή σε διακοπές εργασίας - προγράμματα ΕΟΚ (Ιταλία - Ισπανία)

- Δανειστική Βιβλιοθήκη

Εξορίζουμε ➡ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

- Σίσου Αργυροπούλου - Μαντά
- Emanuela Liuzzo - Κωνσταντή
- Alicia Osorio - Παπαηλία

Διεύθυνση Σπουδών: Λιάνα Τζιόβα - Μπέλλου
Κων/νος Τζιόβας

Πλ. Πάρρης 16 (Αρχές Σμύρνης, Αδιέξοδο)

Τηλ. 77188

Ευχαριστίες της Σ.Ε. στο Γιάννη Ζώη

Μόνιμα εγκατεστημένος στη Λάρισα, ο καλός Ζαγορίσιος ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΩΗΣ από την Αρτοίατα, μας συγκινεί με τη θερμή και αποτελεσματική συμπαράσταση σε ότι αφορά τόσο στη ζωή και τη διάδοση του περιοδικού μας, όσο και γενικότερα στο Ζαγόρι.

Δεν άφησε Ζαγορίσιο της Λαρίσας, που να μην τον εγγράψει συνδρομητή κι είναι ο ίδιος που φροντίζει για την είσπραξη και αποστολή των συνδρομών.

Τελευταίο δείγμα του ενδιαφέροντος του, η διάθεση στη Λάρισα πάνω από 50 αντίτυπα του τελευταίου αξιολογού πονήματος του Κουκουλιώτη εκπαιδευτικού Ευριπίδη Μακρή «ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ», που με υπόδειξή μας έστειλε στο Γιάννη ο συγγραφέας.

Πρόσφατα, με πρωτεργάτες τον ίδιο και άλλους Ζαγορίσιους, της Λαρίσας, ιδρύθηκε ο «Σύλλογος Ζαγορίσιων Ν. Λαρίσας με το όνομα «ΟΙ ΡΙΖΑΡΗΔΕΣ».

Η Σ.Ε. Επιτροπή για μια ακόμη φορά και δημοσίως, εκφράζει στον καλό συμπατριώτη τις απείρες ευχαριστίες.

Μακάρι νάχαμε σε κάθε πόλη της Ελλάδας κι όπου ζουν Ζαγορίσιοι ένα Γιάννη Ζώη, που την αγάπη για τον τόπο του να την εκδηλώνει με πράξεις.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιτέλους λειτουργεί το Ξενοδοχείο «Το Πάπιγκο»

Για το οποίο είχε γίνει τόσος λόγος κατά την ανέγερσή του. Δωμάτια παραδοσιακά, Ρεστοράν 250 θέσεων. Άψογο σέρβις και τιμές οι οποίες έσπασαν το κατεστημένο του Παπίγκου.

Τηλ. 0653 - 41121 - 41375,
τηλ. 0651 - 61203

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γίνεται γνωστό στους συμπατριώτες Ζαγορίσιους, ότι η βιβλιοθήκη του Βασίλη Φανίτσιου, που στεγάζεται στο Δημ. Σχολείο Αετοκαρυάς, θα λειτουργεί κάθε Κυριακή.

Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 0651-78571, Γιάννινα.

Μια έκθεση αποξηραμένων λουλουδιών στα Κάτω Σουδενά

Ωραία και ασυνήθιστη για τα χωριά μας η «Έκθεση αποξηραμένων λουλουδιών» στο χωριό μας, που διήρκεσε ολόκληρο τον Αύγουστο και είχε μεγάλη επιτυχία.

Να πόσο όμορφα και γλαφυρά μας την παρουσιάζει η δημιουργός της κι αγαπητή μας συγχωριανή **Στέλλα Κρικχωρή-Βουρδα**.

Αξίζει, πράγματι η Στέλλα, τις θερμότερες ευχαριστίες και την αγάπη μας.

B. T.

Η έκθεση των αποξηραμένων λουλουδιών που έγινε στο χωριό μας τον Αύγουστο τέλειωσε και αυτή με το πέρας του μήνα.

Οι μήνες περνούν, τα χρόνια περνούν, τα καλοκαίρια και οι χειμώνες έρχονται και φεύγουν και τα αμάραντα λουλούδια θα βρισκονται πάντα εκεί σε μια γωνιά του σπιτιού μας να μας θυμίζουν με το όμορφο χρώμα τους, που όσο περνάει ο καιρός γίνεται πιο όμορφο και την διακριτική μυρουδιά τους το καλοκαίρι του '96. Και τι δεν φέρνουν στη μνήμη μας. Τ' αγαπημένο μας χωριό, αγαπημένα πρόσωπα, όμορφες στιγμές, φίλεις που δημιουργήθηκαν, φίλεις που έβρισαν, τις χαρούμενες φωνές των παιδιών στην πλατεία τις απογευματινές βόλτες στον κάμπο, το χαμόγελο της Αμαλίας, την ευγενική παρουσία του Γιώργου.

Την φύση δεν μπορεί κανείς να την αντιγράψει.

Τα λουλουδιασμένα γεγονότα της με την επέμβαση του καλλιτέχνη παίρνουν άλλες διαστάσεις και ανοίγουν νέους ορίζοντες στη φύση.

Με την ευκαιρία της έκθεσης ήρθαμε λίγο πιο κοντά σ' αυτή και αφήσαμε το βλέμμα μας να παρασυρθεί από τη δύναμη της δημιουργίας της.

Ποιος δεν μένει έκπληκτος από την ποικιλία των λουλουδιών και των χρωμάτων από το μαγευτικό άρωμα τους όταν μύθει να τα βλέπει και όχι απλώς να τα κοιτάζει.

Αυτό ήρθαν να δουν όλοι οι Σουδενιώτες οι οποίοι τίμησαν με την παρουσία τους τα εγκαίνια της έκθεσης και τους οποίους συγχάρω. Τους περίμενε εκεί το σχολείο τους φωτισμένο γιορτινό. Γέμισαν και πάλι μετά από πολλά χρόνια οι μεγάλες αίθουσες από τους μαθητές τους που δεν ήταν πια μόνη αλλά με τα παιδιά τους και τ' αγγόνια τους και ο καθένας έβγαζε να βρει την παλιά σχολική του θέση και να ακούσει νοερά τη φωνή του δασκάλου του και των συμμαθητών του. Το καμπανάκι του διαλείμματος αντήχησε και το χαμόγελο σχηματίστηκε στα χείλη όλων. Γεμάτη η πέτρινη σκάλα κόσμο και οι αναμνηστικές φωτογραφίες από τύπωναν αυτό το καλοκαίρι τα χρόνια που πέρασαν για να ενωθούν μ' αυτά που έρχονται μ' αυτά που θα έρθουν και όλοι μαζί στο καφενείο αργά το βράδυ ήπιαμε στην υγεία όλων, γευτήκαμε τις ωραίες πίτες που έφτιαξαν η Ελένη και η Κατερί-

Νέα από τον τόπο μας

να, απαλλάξαμε ευχές, μνημονεύσαμε τους αγαπητούς συγχωριανούς που δεν ήταν πια μαζί μας.

Η έκθεση έδωσε μια διαφορετική ατμόσφαιρα για λίγο στο χωριό μας και την επισκέφτηκαν πάρα πολλοί. Περαστικοί τουρίστες από τα γειτονικά χωριά, φίλοι και συγγενείς των Σουδενιτών που ήρθαν δυο και τρεις φορές και ζέσταναν με την παρουσία τους και την αγάπη τους την έκθεση. Πανέμορφη πείρα Τζεβαριώτικη μου δώριε ο Ηρακλής τόσο ζεστή που μου γαληνέει την ψυχή και με κάνει ν' απλώνω το χέρι μου πάνω τους και την αγάπη τους την συμπιέζω. Αυτός ξέρει να τα βρῖσκεις ο κ. Ν. Στόρας. Γλυκά σπιτικά η Μίνα.

Χάρη σ' αυτόν τον κόσμο του χωριού μας η έκθεση πέτυχε. Τους ευχαριστώ όλους. Ιδιαίτερα τους αγαπητούς μου φίλους για την συμπαράστασή τους: Φάνη Π. Τζιόβα, Μάκη Π. Τζιόβα, Κώστα Β. Τζιόβα, Καλλιόπη Ν. Στάρα.

CAMPUS περιβάλλοντος στο Ζαγόρι και τις Κυκλάδες

Η παρουσίαση των εργασιών του, Campus περιβάλλοντος έγινε χθες το πρωί στη Νομαρχία Ιωαννίνων. Το Campus οργανώθηκε στα πλαίσια του προγράμματος Life το οποίο υλοποιεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων σε συνεργασία με το ΤΕΙ Ηλείου και την Αναπτυξιακή Εταιρεία Ζαγορίου.

Για το πρόγραμμα αυτό ο Πρόεδρος της Νομαρχιακής Επιτροπής Δικτύων εξυπηρέτησης και τεχνικών υποδομών περιβάλλοντος - χωροταξία - πολεοδομία κ. Κώστας Βράνος δήλωσε:

«Στο πρόγραμμα αυτό συνεργάζομαστε με την περιφέρεια των Κυκλάδων και άλλους φορείς. Τα στελέχη που ασχολούνται με το πρόγραμμα έχουν δει τις περιοχές των Ιωαννίνων και θα εκθέσουν τα αποτελέσματα. Είναι ένα πρόγραμμα πρωτότυπο από το οποίο και ως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση θα αποκτήσουμε εμπειρίες για το περιβάλλον και την παράδοση. Άλλες περιοχές έχουν αντιμετωπίσει παρόμοια προβλήματα ελπίζω να πάμε πάρα πολύ καλά και να έχουμε θετικά αποτελέσματα».

Από την πλευρά της η κ. Ελένη Παγκρατίου δήλωσε: «Το πρόγραμμα Life γίνεται σε δύο περιοχές στις Κυκλάδες και τα Ιωάννινα. Η προστασία του περιβάλλοντος και η παράδοση στην περιοχή μας θα χρησιμοποιηθούν ως μοχλός ανάπτυξης και όχι μόνο για λόγους καλαισθησίας».

Από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση-

ση Κυκλάδων ο εκπρόσωπος της κ. Ψάλτης τόνισε: «Θα παρουσιάσουμε το πρόγραμμα Life όπως αργότερα και στην περιοχή μας και ιδιαίτερα στην Τήνο. Νοιώθουμε μεγάλη ικανοποίηση που μέσω του προγράμματος ενώνουμε τις Κυκλάδες με τα Γιάννινα, αδελφοποιούμε την Τήνο με τα Ζαγοροχώρια. Το πρόγραμμα αφορά την προστασία των επικλινών εδαφών με την αποκατάσταση των ξερολιθιών. Ευχαριστούμε για τη φιλοξενία και σας ευχαριστώ ιδιαίτερα ένα μέλος του συλλόγου της Τήνου «οι φίλοι του πρασίνου» ενός συλλόγου περιβάλλοντος με πολύ μεγάλη δράση».

Εύχομαι να συνεχισθεί η συνεργασία των δύο περιοχών σε άλλους τομείς και μέσα απ' αυτή τη συνεργασία αποδεικνύεται ότι η συλλογική δουλειά έχει για τη χώρα μας πολύ καλά αποτελέσματα».

Τέλος από την πλευρά του ο εκπρόσωπος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Τήνου κ. Βύλλας τόνισε:

«Το πρόγραμμα αφορά την προστασία των επικλινών εδαφών από την ερημοποίηση και τη διάβρωση με την ταυτόχρονη αναστήλωση των αναβαθμιδών οι οποίες υπάρχουν στην περιοχή του Ζαγορίου και στην Τήνο».

Το σημαντικό δεν είναι μόνο ότι θα προστατευθούν τα εδάφη από τη διάβρωση αλλά και ότι θα δημιουργηθούν εδάφη προς καλλιέργειες.

Εμείς αγαλιάσαμε αυτό το πρόγραμμα ως Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών και το στηρίξαμε όσο μπορούσαμε».

Νέα από το Πάπιγκο

Αναχωρεί στις αρχές Οκτωβρίου για το χωριό η Ελένη Ρούμκου-Σκούρη καθηγήτρια φιλολογίας για να παρακολουθήσει επί ένα διδακτικό έτος τα μαθήματα του σημαντικότερου ίσως εν ζώη Έλληνα φιλοσόφου και καθηγητή στη Σοβρόνη Κορνήλιου Καστοριάδη.

Παράλληλα θα εκπαιδεύσει διατριβή με θέμα τη φιλοσοφική σκέψη του Καστοριάδη στα πλαίσια εκπαιδευτικής της αδειάς και με την καθοδήγηση και εποπτεία του τμήματος φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του καθηγητή φιλοσοφίας Παναγιώτη Νούτσου.

Ο Κορνήλιος Καστοριάδης είναι μαζί με τον Κώστα Αζέλο και την Ελένη Γλύκτζη-Αλβερέλ τα μεγάλα ονόματα του πνευματικού χώρου που τιμούν την Ελλάδα και το ελληνικό πνεύμα στη Γαλλία.

Η Ελένη Ρούμκου-Σκούρη είναι φιλόλογος με μεταπτυχιακές σπουδές και τίτλος στη θεατρολογία και ανήκει σαν εκπαιδευτικός, οργα-

νικά στο δυναμικό της περιφέρειας Ζωομίας Σχολής Ιωαννίνων.

Τα Άνω Πεδινά τίμησαν τον δωρητή κ. Κων/νο Αγγελόπουλο

Ελένης Οικονομολόγου

Το φιλόξενο σπίτι του Βασιλίου Λαμπρίδη άνοιξε για άλλη μια φορά τις πόρτες του το φετινό καλοκαίρι. Αυτή τη φορά για να φιλοξενηθεί ο ματς του παλιού αγροτικού δωρητή κ. Κων/νου Αγγελόπουλου με τις γνωστές οικογενειακές διέσεις που ενέει εκατ. για τον αγρό. Χάρης στη γενναία αυτή δωρεά ο στέγης γλύτωσε από την καταστροφή και τα κελιά αναταλαιωθήσαν.

Τιμώντας τον η κοινότητα νωσε μια σεμνή τελετή. Στη γαία που έγινε στις 8 Αυγούστου ο Αγγελόπουλος, ο οποίος λειτουργεί μοναστήρι, λειτουργεί ο Αγγελόπουλος. Στη συνέχεια ο ίδιος δειχθηκε υπό υγείας του, στο δάσος του Διλόφου, τάχα να και της οικογενείας του και μάλιστα ωραιότερα λόγια για την αγροτική της δωρητρία οικογένειας πωσιάζοντας τους παρευρισκόμενους.

Το κακό είναι μεγάλο και πρέπει να σταματήσει αμέσως. Γι' αυτό:

1) Να απαγορευτεί η συνέχιση της διανομής δρόμων.
2) Να αποκατασταθεί η βλάβη και να κλείσει η χαίνοσα πληγή.
3) Να δεντροφυτεύει φέτος κιό-
πως να αποκαλύψουμε ασφαλεί-
ας δεν αποτελεί προοπτική φέτος κιό-
πως γιατί δεν το έχετε ανάγκη. Ε-
άντων υπό τη «Μασούρα».
Όσο για τους Σοπιτωσέλιτες ας
ήμους ένα μήνυμα για τους επαγ-
γόμενους, να υπόμνηση του χρέους
καθενός για την προκοπή του χω-
ριού μας.

Εμείς οι Σουδενιώτες δεν εί-
να σου δώσουμε τίποτε πλά-
ρο από την αγάπη μας. Μια καλή
αγάπη που το κοινοτικό μας σπ-
λο σε έκτακτη συνεδρίαση του
ομόφωνη απόφαση έκανε χρο-
στή αναγκάζοντας σας επίμα-
μότη μας.

Σας παρακαλώ πολύ να δε-
τη μικρή αλλά συμβολική παρου-
μας και ταυτόχρονα όλοι πα-
λοή και η Ευαγγελίστρια να σας
καλό όληνη, ελπε πως το έπραξε, για
να επιστρέψει κάποια χρήματα πα-
από την Κοινότητα. Πάντως υποσχέ-
τη να μην το ξανακάνει. Κι αυτό

Να είστε πάντα άξιους της
μας Κωνσταντίνε. Σ' ευχαρισ-
με όλη μας την καρδιά στην
συνχωριανή μας».

Φιλοξενούμενος ήταν επίσης
κ. Μανίας διευθυντής Β' Συσ-
Στρατού με τη γυναίκα του, που
πικός φίλος του δωρητή.

Οι υψήλτοι μας φιλοξενούμε-
έμειναν κατενθουσιασμένοι από
φιλοξενία της οικογ. Λαμπρί-
Εντυπωσιάστηκαν δε από την τε-
τερόντη και τις ομορφιές των
ριών του Ζαγορίου. Την τελετή
καλοούθησαν ο κ. Αγγελός Κω-
με τους φιλοξενούμενους των
το πρύτανη του Πανεπ. Αθηνών
κ. Δρακόπουλο καθηγητή Στοι-
γίας και άλλους εκλεκτούς που
και ξένους φίλους του Ζαγορίου

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Διλόφο 21 Αυγούστου 1996

Αγαπητό «ΖΑΓΟΡΙ μας»

Μέγα ανοσιούρημα συνετέλεσθη στο κοινοτικό δάσος του Διλόφου, σε μια ράχη δεξιά του «Ξεροπόταμου». Ο Ξεροπόταμος που πήρε φέτος το όνομα των καυσοξύλων, κατασκευά-
σε δρόμο —έφτασε μέχρι τη μέση της ράχης— με μπουλντόζες μπαλ-
ωντας λάκκους και ανοίγοντας ολό-
πληρες πλατείες (να γυρίζουν τα
καυσοξύλα του, ενώ μέχρι πέρσι τα
καταβάζαν με μούλτρια. Και όλα
από την άδεια του Κοινοτικού
Συμβουλίου και του Δασαρχείου.

Με το ίδιο σκεπτικό θα πρέπει από δω και πέρα κάθε χρόνο ν' ανοί-
γεται κι ένας τέτοιος δρόμος στη ρά-
χη που υλοποιείται, να επαναλαμβά-
νεται το ανοσιούρημα, για να
εξοπλιστείται κάποιος Ξηρόποτα-
μος, μη μου πουν ότι έδωσαν την
άδεια, για να γίνει δρόμος για τις
πλάτες. Τι πυρκαϊά θ' ανάψει σε
αποξηραμένη περιοχή; Μήπως έτσι
πρέπει ν' ανοιγούν καμιά εικοσα-
τά τέτοιοι δρόμοι, ένας σε κάθε ρά-
χη, στο δάσος του Διλόφου, τάχα να
προστατεύουμε από τη φωτιά κά-
ποιους μεγαλύτερους καταστροφές
από τις πυρκαϊές;

Το κακό είναι μεγάλο και πρέπει να σταματήσει αμέσως. Γι' αυτό:
1) Να απαγορευτεί η συνέχιση της διανομής δρόμων.
2) Να αποκατασταθεί η βλάβη και να κλείσει η χαίνοσα πληγή.
3) Να δεντροφυτεύει φέτος κιό-
πως να αποκαλύψουμε ασφαλεί-
ας δεν αποτελεί προοπτική φέτος κιό-
πως γιατί δεν το έχετε ανάγκη. Ε-
άντων υπό τη «Μασούρα».
Όσο για τους Σοπιτωσέλιτες ας
ήμους ένα μήνυμα για τους επαγ-
γόμενους, να υπόμνηση του χρέους
καθενός για την προκοπή του χω-
ριού μας.

Εμείς οι Σουδενιώτες δεν εί-
να σου δώσουμε τίποτε πλά-
ρο από την αγάπη μας. Μια καλή
αγάπη που το κοινοτικό μας σπ-
λο σε έκτακτη συνεδρίαση του
ομόφωνη απόφαση έκανε χρο-
στή αναγκάζοντας σας επίμα-
μότη μας.

Σας παρακαλώ πολύ να δε-
τη μικρή αλλά συμβολική παρου-
μας και ταυτόχρονα όλοι πα-
λοή και η Ευαγγελίστρια να σας
καλό όληνη, ελπε πως το έπραξε, για
να επιστρέψει κάποια χρήματα πα-
από την Κοινότητα. Πάντως υποσχέ-
τη να μην το ξανακάνει. Κι αυτό

Να είστε πάντα άξιους της
μας Κωνσταντίνε. Σ' ευχαρισ-
με όλη μας την καρδιά στην
συνχωριανή μας».

Φιλοξενούμενος ήταν επίσης
κ. Μανίας διευθυντής Β' Συσ-
Στρατού με τη γυναίκα του, που
πικός φίλος του δωρητή.

Οι υψήλτοι μας φιλοξενούμε-
έμειναν κατενθουσιασμένοι από
φιλοξενία της οικογ. Λαμπρί-
Εντυπωσιάστηκαν δε από την τε-
τερόντη και τις ομορφιές των
ριών του Ζαγορίου. Την τελετή
καλοούθησαν ο κ. Αγγελός Κω-
με τους φιλοξενούμενους των
το πρύτανη του Πανεπ. Αθηνών
κ. Δρακόπουλο καθηγητή Στοι-
γίας και άλλους εκλεκτούς που
και ξένους φίλους του Ζαγορίου

Να είστε πάντα άξιους της
μας Κωνσταντίνε. Σ' ευχαρισ-
με όλη μας την καρδιά στην
συνχωριανή μας».

Φιλοξενούμενος ήταν επίσης
κ. Μανίας διευθυντής Β' Συσ-
Στρατού με τη γυναίκα του, που
πικός φίλος του δωρητή.

Οι υψήλτοι μας φιλοξενούμε-
έμειναν κατενθουσιασμένοι από
φιλοξενία της οικογ. Λαμπρί-
Εντυπωσιάστηκαν δε από την τε-
τερόντη και τις ομορφιές των
ριών του Ζαγορίου. Την τελετή
καλοούθησαν ο κ. Αγγελός Κω-
με τους φιλοξενούμενους των
το πρύτανη του Πανεπ. Αθηνών
κ. Δρακόπουλο καθηγητή Στοι-
γίας και άλλους εκλεκτούς που
και ξένους φίλους του Ζαγορίου

Η βρώση στο μεσοχώρι
της Λεπτοκαυκάς

Η βρώση στο μεσοχώρι είναι πα-
λιά και άγνωστο ποτέ έγινε. Το νερό
έρχεται από την πηγή με πηλινούς
μέτρους 170 μέτρα.

Το 1894 ο συγχωριανός μας Γε-
ώργιος Παπουτσόπουλος διέθεσε ένα
γίγας και άλλους εκλεκτούς που
και ξένους φίλους του Ζαγορίου

Νέα από τον τόπο μας

ροσωλήνες και αντικαταστάθηκαν οι πηλινικοί. Στο μεσοχώρι που κατέληγε το νερό έγινε δεξαμενή πέτρινη με ασβέστη.

Είχε δύο μπρούτζινες βρύσες και μία τρίτη ψηλά όταν γέμιζε τελείως η δεξαμενή και χύνονταν συνεχώς το νερό, που μετά πήγαινε στο πλακό-
στρωτο λαγούμι περνώντας γύρω από τις υλοτομίες και μετά στο κε-
ντρικό δρόμο με κατεύθυνση στο
σταυροδρόμιο στο Ντακάτικο και μετά
δρόμο-δρόμο στο λάκο της βρύσου-
λας. Στις δύο λόντζες είναι δύο μεγά-
λα πλατάνια. Αυτά φυτεύτηκαν το
1775 από τον Χριστόδουλο Μασού-
ρα ή Αλιμπέρτη. Σήμερα τα δύο πλα-
τάνια κινδυνεύουν να ξεραθούν γιατί
από το 1980 έχασαν το νερό της βρύ-
σης. Τα φρούλα τους παλιά έφεταν
με τα χιόνια τις γιορτές των Χρι-
στογενών. Τώρα σχεδόν χωρίς νε-
ρό αρχίζουν να πέφτουν από το κα-
λοκαίρι.

Ανυθάρτα και παράνομο το 1980
τοποθέτησαν πλαστικό σωλήνα απο-
χέτευσης και κατέστρεψαν το πλακό-
στρωτο λαγούμι που έπαιρνε τα νερά
της βρύσης και τα όμβρια. Επίσης σε
πολλά σημεία ο αγωγός αποχέτευσης
είναι τελείως δίπλα στο σύστημα
ύδρευσης. Πολλές φορές έγιναν δια-
μαρτυρίες στην κοινότητα που αδια-
φορεί, στις αρμόδιες υπηρεσίες της
Νομαρχίας (Υγειονομικών - ΤΥΔΚΥ)
που χαρακτηρίσαν απαράδεκτη την
κατάσταση και επικινδύνει για τη δη-
μόσια υγεία, η κοινότητα δεν
συμμορφώνεται και αδιαφορεί να
εφαρμόσει τις συστάσεις και υποδεί-
ξεις των αρμοδίων υπηρεσιών.

Ζητάμε να ξηλωθεί το παρόνομο
δίκτυο αποχέτευσης, να ξαναλει-
τουργήσει το λαγούμι διότι θα κατα-
στραφούν τα ωραιότερα και προστα-
τευμένα μεγάλα πλατάνια του μεσο-
χωριού, διότι τώρα τελευταία όλη η
περιοχή του μεσοχωριού πλακοστρώ-
θηκε με άβηθρο τοιμητό στους α-
μούς που δεν περνάει ούτε σταγόνα
νερό στο έδαφος.

Ιωάννινα, 20 Αυγούστου 1996
Χαρίκλεια Τσιμποπούλου

Οικολογία και ακρότητες

Η προστασία του περιβάλλοντος
και ο σεβασμός στη φύση, δεν είναι
κάτι το άγνωστο ή το καινούργιο στο
Ζαγόρι.

Ήταν τουλάχιστον μέχρι το 1940
το πρώτο μέλημα των αρχόντων και
των κατοίκων.

Η αφετηρία, για το σεβασμό και
την προστασία του περιβάλλοντος
γενικά, ήταν το σχολείο, ο δάσκαλος
που παρακολούθησε τις δραστηριό-
τητες των μαθητών του τον περισσό-
τερο χρόνο της ημέρας και με τις πα-
ραίνσεις και τη διδασκαλία εμφύ-
τευε στους μικρούς μαθητές αυτό το
ιδανικό.

Η βρώση στο μεσοχώρι
της Λεπτοκαυκάς

Η βρώση στο μεσοχώρι είναι πα-
λιά και άγνωστο ποτέ έγινε. Το νερό
έρχεται από την πηγή με πηλινούς
μέτρους 170 μέτρα.

Το 1894 ο συγχωριανός μας Γε-
ώργιος Παπουτσόπουλος διέθεσε ένα
γίγας και άλλους εκλεκτούς που
και ξένους φίλους του Ζαγορίου

Ήταν η μάνα, η νοικοκυρά του
κάθε σπιτιού που μεγάλωνε τα παι-
διά της μ' αυτές τις αρχές που κατα-
γράφονταν στα ήθη και τα έθιμα του
Ζαγοριού.

Για παράδειγμα δεν επιτρέπο-
ταν:

α) Κοπροσφωροί έξω απ' το χώρο
του σπιτιού.

β) Ο περιορισμός των δρόμων με
στιβές από κλαροудία ή ξύλα, εκτός
εάν προέκυπτε εκ της κατασκευής κά-
ποιους πέραν του δρόμου, κενός τό-
πος.

γ) Ο σταθμισμός επαγγελματικής
μορφής κοταβίων μέσα στο χωριό.

δ) Η τοποθέτηση τσίγκου σε ση-
μεία της στέγης που αλλοίωναν τη
συνολική εικόνα του χωριού.

ε) Η κατασκευή βοηθητικών χώ-
ρων σκεπασμένων με σάλμα ή καλά-
μι.

Τη φροντίδα τήρησης αυτών των
όρων είχε ο πρόεδρος της κοινότη-
τας.

Αλλά και ο δάσκαλος και ο πα-
πάς ακόμη κάναν συστάσεις για την
καθαριότητα.

Ακρότητα εθεωρείτο η θανάτωση
κόρακα ή γύπα. Οι κάτοικοι υποχρε-
ώνονταν σε ομαδική προσωπική ερ-
γασία για τον καθαρισμό των δρό-
μων και τον εντυπισμό του χωριού.
Το κοινοτικό συμβούλιο, σε γενική
συνέλευση των κατοίκων, αποφάσιζε
για την προστασία των δασών, απ' τα
οποία οι κάτοικοι απαγορεύονταν να
κόψουν ξύλα. Η επιλογή γινόταν για
πολλούς λόγους.

Ο πρώτος ήταν η προστασία του
εδάφους απ' τις βροχοπτώσεις που
στα επικλινή εδάφη είχαν δυναμέ-
νεις επιπτώσεις. Ο δεύτερος ήταν η
προσέλευση βροχής τους θερινούς μή-
νες και ο τρίτος η βροχόπτωση των οικο-
σιτων ζώων και η προστασία τους,
απ' τις βροχές και τα χιόνια. Τα δάση
αυτά τα ονομάζονταν βακούρκα και
σε πολλές περιπτώσεις έστηναν κι
από ένα εικονίσιο. Έτσι απέμειναν
και θαυμάζουμε στις μέρες μας πολ-
λά ωραία δάση, κοντά στα χωριά.
Μετά τον Εμφύλιο έχουμε χαλάφωση
στις παραδοσιακές αρχές. Επικράτη-
σε κόπιο αναρχία και αδιαφορία για
το περιβάλλον και το σεβασμό στα
πατροπαράδοτα έθιμα. Βεβαίως σ'
αυτά συνετέλεσε και η ομαδική εγκα-
τάληψη των χωριών μας.

Γέμισαν οι κατοικημένοι χώροι
από σταβλιόμους ζώων επαγγελματι-
κής μορφής, παρά τις απαγορεύσεις
των νόμων. Εμφανείς χώροι μετα-
βλήθηκαν σε σκουπίδια. Σε
πολλά χωριά τα ετοιμώροπα ή μισο-
φρεσκομμένα σπύρια, οι πεσμένοι
στούς δρόμους μαντρότοιχοι που
φράζουν το πέρασμα δείχνουν την
έκταση της αδιαφορίας. Αυτού πρέ-
πει να ειπεντροβούν οι προσπάθει-
ες όλων μας. Στην εμφάνιση των χω-
ριών μας.

Θ. Σ.

ριών.

Δε νομίζω ότι, με αφορισμούς
και βαρύδουπες εκφράσεις για κά-
ποιες επεμβάσεις που γίνονται απ' το
Κράτος ή τους ΟΤΑ σε ορισμένες πε-
ριοχές και στοχεύουν στην ανάπτυξη
του τόπου βοηθάμε στην προστασία
του περιβάλλοντος.

Το Ζαγόρι έχει χαρακτηρισθεί
ιδιαίτερο κάλλους και ο Εθνικός
Δρυμός βάσει ορισμένων περιορι-
σμούς.

Δεν απαγορεύει όμως έργα τα
οποία γίνονται για την εξυπηρέτηση
του τοπικού πληθυσμού και την ανα-
βάθμιση της περιοχής.

Ακρότητα και παρερμηνεία του
νόμου πρέπει να θεωρηθεί η παραπο-
μπή του Κοιν. Συμβουλίου Αρίστης,
διότι έκανε γεύση για να λύσει το
από εικοσαετίας σοβαρότατο πρό-
βλημα ύδρευσης της κοινότητας, που
εξυπηρετεί και αρκετές χιλιάδες επι-
σκέπτες.

Ακρότητα επίσης είναι η όποια
αντίδραση εγκατάστασης. Τελεφερίκ
για την ανάβαση σε απρόσιτες κορ-
φές ή τη γεφύρωση κάποιας χαρά-
δας.

Σε όλα τα ορεινά συγκροτήματα
της Ευρώπης τα τελεφερίκ είναι το
μόνιμο μέσο ανάβασης στα πανύψη-
λα βουνά και δίνον την ευκαιρία σε
κείνους που δεν μπόρεσαν νέοι, να
θαυμάσουν έστω και γέροντες τα
αξιοθέατα της φύσης.

Να δουν έστω κι από ψηλά κοπά-
δια με αγριόγδια, ελάφια ακομα και
αγριογούρουνα. Εκείνο που χρειάζε-
ται το Ζαγόρι είναι ο σεβασμός στην
παράδοση, ο σεβασμός στο χρώμα
της φύσης, η ανάπτυξη και η προστα-
σία της πανίδας. Χρειάζονται σω-
στοί σύμβουλοι και ακέραιοι φύλα-
κες. Τίποτα δεν προστατεύεται,
δυστυχώς, χωρίς φύλαξη.

Ιούλιος '96
Διομήδης Σουσιόπουλος

ΦΡΑΓΚΑΛΕΣ

Ύστερα από τον εκλιπασμό
στο Ξωκλήσι Παναγία (Γενέθλιον Θε-
οτόκου), στη θέση «Στανάδες», την
Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου, το νεοεκλε-
γόν Δ.Σ. του Συλλόγου Φορηγιάδων,
πραγματοποίησε κοινή συνε-
στίαση στο Εντευκτήριό του, με
πλούσια εδέσματα και ποτά. Εκτός
από τους συγχωριανούς παραβρέθη-
καν και πολλοί συγγενείς και φίλοι
από τα γειτονικά χωριά. Μετά το
γεύμα ακολούθησε διασκέδαση με χο-
ρούς και τραγούδια, με τα συγκροτή-
μα του θαυμαστού καλλιτέχνη δημο-
τικής μουσικής, Στέφανο Βλαχιώτη
ο οποίος με το γλυκύτατο κλαρίνο
του, σαγήνευε τους μερακλήδες γλε-
ντζέδες. Το γλέντι κράτησε μέχρι αρ-
γά το βράδυ και πολλοί από τους πα-
ριστάμενους χορεύαγ με την ψυχή
τους. Θερμά συγχαρητήρια στα μέλη
του Δ.Σ. του Συλλόγου, που με την
σφαιρα αυτή εκδήλωση, συνετέλεσε
στη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας
ευχαρίστης, επιτυγχάνοντας τη σύ-
σφιξη των σχέσεων μεταξύ των χω-
ριανών. Τους εύχομαι πάντα επι-
τυχίες σε όλο το διάστημα της θητε-
ας τους.

Θ. Σ.

Νεκρολογίες

ΕΥΑΝΘΙΑ ΠΑΡΤΣΑΛΗ-ΜΑΓΓΟΥ

Έφυγε κι η Ευανθία. Η Βανθούσιω για μας τους Κάτω Σουδενιώτες. Μεσοκαλόκαιρα, παραμονές Δεκαπενταύγουστου, για να μας αναδείψει περισσότερο τις μνήμες τις πιο όμορφες, που είναι δεμένες μ' αυτή την εποχή στο χωριό μας.

Ένα ακόμη παιδί της Κατοχικής νεολαίας, της χρυσής αυτής γενιάς του χωριού μας. Εμείς, οι πιο νέοι, αυτή τη γενιά την είχαμε πρότυπο και σε πολλά, όταν φτάσαμε στην ηλικία τους, προσπαθήσαμε να πορευτούμε όπως κι εκείνοι. Γιατί ήταν μια γενιά άδολη, όμορφη, γεμάτη ζωή, με κέφι και όνειρα, που με τη ζωντάνια και την ομορφιά της ομόρφαινε τη ζωή ολόκληρου του χωριού.

Ειδικά η Ευανθία ξεχώριζε γι' αυτά. Πρωτοπόρα σε όλα, πληθωρική, πά-



Πρωτομαγιά 1956 στο «Πάνω Χωριό»

να γελαστή και κεφάτη, ακύρωνε την όποια διαφορά ηλικίας με μας τους νεότερους, ώστε να τη νιώθουμε φίλη και συνομήλικη σ' όλες μας τις εκδηλώσεις. Τότε, στα χρόνια μας, δεν μπορούσαμε να φανταστούμε γλέντι, εκδρομή ή όποια εκδήλωση, που να μην έχουμε μπροστά την Ευανθία.

Τώρα όλα αυτά είναι παρελθόν, όπως κι η αξέχαστη Ευανθία. Και θα μείνει αξέχαστη γι' αυτό ακριβώς το παρελθόν, που μας έδωσε μαζί της. Πιστεύω, πως εκφράζω όλους τους Σουδενιώτες.

Πρωτοπόρα σε όλα, είπαμε. Πρώτη κοπέλλα (μαζί με την αδερφή της Έλλη, αργότερα) που έσπασε την παράδοση πούθελε τις γυναίκες μόνο νοικοκυρές και τράβηξε το δύσκολο την εποχή εκείνη δρόμο των γραμμάτων, παίρνοντας το πτυχίο δασκάλας. Πρώτη κοπέλλα στην περιοχή μας, που δεν δίστασε, στα σκληρά χρόνια της Κατοχής, να ντυθεί τη «χρυσή της νιότης πανοπλία» και να υπηρετήσει, από ένα μετερίζι της, την Εθνική Αντίσταση του λαού μας. Πρώτη και καλλίτερη, όπως είπα, σε κάθε ψυχαγωγική και πολιτιστική εκδήλωση των νέων του χωριού μας.

Η φωτογραφία, που συμπληρώνει τούτον τον αποχαιρετισμό μου, είναι από στιγμές ζωής και χαράς, γιατί έτσι θέλουμε να τη θυμόμαστε, όπως κι όλους τους αγαπημένους που φύγανε. (Σ' αυτή κι ο Τακούλης, αδερφός αξέχαστος). Ώρα σου καλή Βανθία.

B. T.

Είς μνήμην Ευανθίας Ν. Μάγγου-Παρτσαλή αντί στεφάνου για τον Άγιο Αθανάσιο Κάτω Πεδινών:

— Οικογ. Αλίκης Σουσιπούλου	10.000
— Οικογ. Κώστα Σουσιπούλου	10.000
— Οικογ. Κικής Βασδέκη-Χαϊνά	10.000
— Οικογ. Έλλη Δριγκοπούλου	10.000
— Οικογ. Ορέστης Δριγκοπούλου	10.000
— Οικογ. Λευτέρη Δριγκοπούλου	10.000
— Οικ. Ηλία Βασδέκη	10.000
— Οικ. Σταύρου Γιαννιπούλου	10.000
— Οικ. Χρήστου Ράπτη	5.000
— Οικ. Σωτηρίου Τσιγγανού	10.000
— Οικ. Στέφου Μαλλιάδη	10.000
— Οικ. Βασιλείου Δήμου	5.000
— Οικ. Μιχάλη Βασδέκη	10.000
— Οικ. Αντιγόνη Βασδέκη	10.000
— Οικ. Παπαγεωργίου Γεώργιου	10.000
— Οικ. Σπυρίδωνα Καπελιδή	10.000
— Οικογ. Βάσου Τζόβα	5.000
— Οικογ. Αθανασίας Τζόβα	10.000
— Οικογ. Νταχρή Χρ.	10.000
— Σωτήρης Γιαννιπούλου	15.000
— Θωμάς Γιαννιπούλου	10.000
— Αλεξάνδρα Κουλούρα	10.000
— Όλγα Πίκου	15.000

ΝΙΚΟΣ Φ. ΤΑΤΣΗΣ

(Αποχαιρετισμός στον πολυαγαπημένο)

Ποιος να μου το έλεγε πως θα το έφερνε η μοίρα να σε αποχαιρετήσω για το ύστατο και αιώνιο ταξίδι σου, πολυαγαπημένο μας Νίκο!

Τι κεραυνός ήταν αυτός που μας χτύπησε! Η φωνή μου είναι αδύναμη, τα λόγια μου φτωχά να εκφράσουν τον πόνο μου και να περιγράψουν τη μεγαλοσύνη της ψυχής σου.

Μπαξές η καρδιά σου Νίκο μου δεν άντεξε σε τόσο αγάπη και φιλία. Τι να πρωτοθυμηθώ από σένα τον κοσμαγάπητο! Την ανεξικακία σου, την καλοσύνη σου!

Τη στοργή σου την απέραντη και την αφοσίωσή σου στην αγαπημένη σου Μαρία και τα παιδιά σου!

Γιατί ο Νίκος υπήρξε αγνός, καθαρός, θαρραλέος αγωνιστής της πλημμυρισμένης από αισιοδοξία και αγάπη για όλους. Να! στην καρδιά για όλους τους ανθρώπους, όσους τον γνώρισαν και τους γνώρισες αγάπησε και τον αγάπησαν.

Σε θρηνούμε Νίκο όλοι μας! Η αγαπημένη σου Μαρία και τα παιδιά σου. Όλοι εμείς συγγενείς και φίλοι που τόσο μας αγάπησες και σε αγαπήσαμε.

Σου φέρνω από το αγαπημένο σου Σκαμνέλι τη βαθεία θλίψη όλων των συγχωριανών μας. Για τη Μαρία σου, για τα παιδιά σου, για μας τους δικούς και αγαπημένους σου, ο χαμός σου αφήνει κενό δυσανάπληστο. Και τούτη την ύστατη ώρα θα σου πρεσαν τραγούδια αηδονόλαλε τραπιά τη ζωής και της αγάπης.

Όμως μες στον πόνο και τη θλίψη όλων μας δεν μπορώ παρά με τη χάρη μου λόγια να σ' αποχαιρετήσω στο ύστατο ταξίδι σου.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει! Θα σε θυμόμαστε.

Κώστας Γ. Θεοδωρίδης

ΤΑΣΟΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

(Τέσσερα χρόνια από το θάνατό του)

Στο οδοιπορικό της ζωής κάθε ανθρώπου, υπάρχουν κάποιες εξαιρετικές ημερομηνίες ερμητικά κλεισμένες στα συρτάκια της ψυχής μας. Όμως χαράχτηκαν βαθιά στο νου και την καρδιά.

Μια απ' αυτές είναι η 5η Σεπτέμβρη πριν τέσσερα χρόνια που έβριστάς από κοντά μας.

Όμως για τους δικούς σου και όσους σε ήξεραν δεν έχεις φύγει ποτέ από εδώ.

Θα είσαι πάντοτε στη σκέψη και το νου μας και το πρόσωπό σου θα θρεφίζεται στην όψη κάθε όμορφου γλυκού και χαμογελαστού παιδιού. Γιατί έτσι ήσουν, έτσι σε ξέραμε και έτσι θέλουμε να σε θυμόμαστε.

Στο θέατρο της ζωής σου πάλεψες δυνατά πάνω στη σκηνή και κατάρα έδινες μια μάχη στο σκληρό και δυνατό αντίπαλο, την αρρώστια.

Μα δεν μπόρεσες να τη νικήσεις γιατί κακιά και φθονερή καθώς ήταν η τύχη σου, γιατί έτσι μπόρεσε να δαμάσει τη δύναμη του κακού σου. Ζήληψε τη χάρη σου και τη λεβεντιά σου γιαυτό σε ταλαιπώρησε χειρότερο δεν σ' άφησε να ζήσεις.

Στο μεταξύ σας άνισο γώνα σε κέρδισε και σαν το πλατάνι που απ' το βροντερό αστροπελέκι σ' έριξε κάτω και με το μαύρο άπτε σ' έπληξε κοντά μας για το ταξίδι που δεν έχει γυρισμό.

Έτσι τελείωσε η παράσταση κι έπεσε η μαύρη αυλαία.

Κι εμείς τραγικοί θεατές βουβόι κι απογυμνωμένοι από το χαμό σου να με το θλιβερό απομεινάρι στον κάθε χρόνο την 5η Σεπτέμβρη, τη ρομηνία αυτή που γράφτηκε για πάντα στο ημερολόγιο της καρδιάς σου.

Ακριβέ μας Τάσο τούτα τα λόγια ας είναι λίγα λουλούδια στην άσπρη μνήμη σου μαζί με τη νοσταλγική αγάπη μας που τη συνοδεύει παντοτινά.

DR. ΙΟΚΑΣΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ-ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΤΟΥ

Δερματολόγος-Αφροδισιολόγος

Διδάκτωρ Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης

Μιχαήλ Αγγέλου 14 -

Ιωάννινα

Α' όροφος,

κάτω από το ΠΙΚΠΑ

Τηλέφ. Ιατρείου: 31.122

Οικίας: 22.323

ΚΟΡΙΝΑ Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Χειρουργός

Οφθαλμίατρος

Φακοί επαφής

28ης Οκτωβρίου 31

Τ.Κ. 454 44 Ιωάννινα

Τηλ. Ιατρείου: 35.758

Τηλ. Οικίας: 25.081

Το ΖΑΓΟΡΙ μας, τ. 221

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996

ΣΕΛΙΔΑ 15

Κοινωνικά

Συγχαρητήρια

Την αγαπητή μας Μαρία Κακαγιά εγκάρδια συγχαίρουμε, για το διορισμό της στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης και της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Φ. Β.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Θάνατοι

— Στις 4/3/96 πέθανε στην Αθήνα η Παρθενόπη Κ. Γκέλμπα. Συλλυπητήρια στους δικούς της.

Δ. Γ.

Συγχαρητήρια

— Εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια κι ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία στον Στέφανο Μεν. Κικόπουλο, που πέτυχε στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Θεσ/νίκης).

Το «Ζαγόρι» μας

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Γάμοι

— Στις 25 Αυγούστου τελέστηκαν στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στα Γιάννινα οι γάμοι του συγχωριανού μας του Θεόδωρου Λαδιά και της Αικατερίνης Πολύμερου από τα Πράγματα, αμφότεροι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών.

— Επίσης στις 31 του ίδιου μήνα έγιναν στα Γιάννινα οι γάμοι του Σωτήρη Τσαπαρλή και της Πολυξένης Πιτσούνη — εκπαιδευτικού — κορυφαίας του χορευτικού συγκροτήματος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισιτών.

Στα νιόπαντρα ζευγάρια τις καλύτερες ευχές μας για μια ζωή ευτυχισμένη.

Σ. Θ.

Συγχαρητήρια

Στα παιδιά από το Μονοδένδρι που πέτυχαν στα ΑΕΙ, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και ευχόμαστε καλή πρόοδο.

1) Ζαρκάδα Ελευθέριο, Τμήμα Φυσικής Αγωγής αθλητισμού - Θράκης (Κομοτηνή).

2) Θεμελή Μενέλαο, Κοινωνική Θεολογία Π/μίου Αθηνών.

3) Νούλη Αναστασία, Κοινωνιολογία Πάντειου Π/μίου Αθηνών.

Εγκάρδια συγχαίρω και τους άλλους καλούς στέφανα.

Φ. Β.

Θάνατοι

— Ύστερα από πολυώδυνη ασθένεια, υπέκυψε στο μοιραίο στις 12 Σεπτεμβρίου η καλώςτατη συμπατριώτισσά μας από το Μονοδένδρι Βασιλική Τσάντη (η Κούλα μας) σε ηλικία μόνο 53 ετών και η κηδεία της έγινε στα Γιάννινα από τον ιερό ναό της Περιβλέπτου με πάνδημη συμμετοχή συγγενών και φίλων.

Στους οικείους της καθώς και σ' όλους τους συγγενείς της εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Το «Ζ» μας

ΚΑΛΠΑΚΙ

Θάνατοι

— Πέθανε σε ηλικία 73 ετών και κηδεύτηκε στο Καλπάκι στις 27 Αυγούστου 1996 ο γνωστός στην περιοχή αρτοποιός Σταύρος Ζιώγας. Στους δικούς του θερμά συλλυπητήρια.

Το «Ζαγόρι» μας

ΚΑΛΟΥΤΑ

Θάνατοι

Πέθανε πρόσφατα στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στις Νεγάδες η συγχωριανή μας Θεοκλεια Γουδή-Χαρισιάδη, σε ηλικία 93 ετών.

Η εκλιπούσα υπήρξε μια αξιοζήλευτη Ζαγορίσια νοικοκυρά γεμάτη καλοσύνη και ανθρωπιά.

Αιώνια της η μνήμη.

Θ. Σ.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Γάμοι

— Στις 24-8-96 παντρεύτηκαν στο Καπέσοβο ο Χρήστος Ράπτης και η Έλενα Παπαδοπούλου. Τους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι και καλούς απογόνους.

Απόστολος Ντιναλέξης

Συγχαρητήρια

— Εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια κι εύχομαι καλή σταδιοδρομία στην Κική Κων/νου Δήμου, κόρη του ιερέα της Ενορίας μας, που πέτυχε στην Βρεφοκομική Ιωαννίνων.

Απόστολος Ντιναλέξης

Συγχαρητήρια

— Εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια και εύχομαι καλή σταδιοδρομία στον Παύλο Δρά-

βαλο, που πέτυχε στη Νοσηλευτική Ιωαννίνων.

Απόστολος Ντιναλέξης

Ευχαριστήριο

— Επιθυμούμε να εκφράσουμε τις άπειρες ευχαριστίες μας στην οικογένεια του Στέφανου Τζούφη, που μας παραχώρησε τους χώρους του σπιτιού δίπλα στο μεσοχώρι κι έτσι μπορέσαμε να εξυπηρετήσουμε τους καλεσμένους στο γάμο μας και στο γαμήλιο τραπέζι στις 24-8-96. Επίσης να ευχαριστήσουμε όλες τις κοπέλες και τα παιδιά για την προετοιμασία και το σεβρίσισμα κι όλες τις άλλες υπηρεσίες που προσέφεραν στο γάμο.

Ευχόμαστε σε όλους χάρες.

Χρήστος και Έλενα Ράπτη

ΛΑΪΣΤΑ

Γάμοι

— Το Σάββατο 6 Ιουλίου στο Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου Ανατολής Ιωαννίνων έγινε ο γάμος της Σταματίας Βασιλείου Γκέτσου από τη Λάϊστα με τον Κυριάκο Θεοδωρίδη.

Τις καλύτερες ευχές μας.

Το «Ζαγόρι» μας

ΠΑΠΙΓΚΟ

Συγχαρητήρια

Στην ανειψία μας Αιμιλία Ν. Παπαδάκη που πέτυχε στη Νομική Αθήνας, ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Κώστας και Λένα Σκουρτή

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Θάνατοι

— Το Σκαμνέλι έχασε ένα από τα πιο αγαπητά τέκνα του, το Νίκο Φ. Τάτοη που πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα. Το Δ. Συμβούλιο του Συνδέσμου Σκαμνελιτών Αττικής εκφράζει στην πονεμένη του γυναίκα, τα παιδιά του και τους άλλους οικείους τα πιο θερμά συλλυπητήρια.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα η Αλεξάνδρα Α. Καρβούνη. Στον καλό μας συγχωριανό Αλέκο Καρβούνη στα παιδιά της και τους άλλους οικείους το Δ. Συμβούλιο του Συνδέσμου Σκαμνελιτών Αττικής εκφράζει τα συλλυπητήριά του.

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

Γεννήσεις

— Στις 11 Σεπτεμβρίου ο Κώστας Καλογήρου και η σύζυγός του Τζένη Τίνα απέκτησαν το πρώτο τους χαριτωμένο αγοράκι. Να τους ζήσει.

Το «Ζαγόρι» μας

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Για την εκπλήρωση των σκοπών του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
— Η κ. Άννα Διαμάντη, στη μνήμη του Στεφάνου Βασδέκη 20.000 δρχ.
— Η κ. Ελευθερία Γ. Βίκα, στη μνήμη της αγαπημένης της Βασιλικούλας Τσάντη, που χάθηκε τόσο πρόωρα, 10.000 δρχ.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμά

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

— Οι οικογένειες Φαίδωνα Γερογιάννη και Ολυμπίας Παπαναστασίου για τις ανάγκες του ιερού ναού Αγίου Μηνά πρόσφεραν από 20.000 δρχ. στη μνήμη της μητέρας τους Αγαθής Γερογιάννη.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί θερμά.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Είς τον Ιερό Ναό Αγ. Νικολάου Ασπραγγέλων προσέφεραν:

— Είς μνήμην Αποστόλου Κανούρα η μητέρα του Αντιγόνη το ποσό των 100.000 δρχ. η Γεωργία Κανούρα 10.000 η Γεωργία Κομπάρου 10.000 η Ξενία Παπαγεωργίου 10.000 η Λούλα Παπαγεωργίου 10.000.

— Είς μνήμην Μελανίας Παπαποστόλου ο Βασίλειος Πετρόπουλος 10.000.

— Είς μνήμην Αλέκου Μαρούτση, θυγατέρα του Χαρά 10.000.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί για τις προσφορές και προσεύχεται για την ανάπαυση των ψυχών τους.

Ασπράγγελοι 20/8/1996

Το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Στη μνήμη του Ματθαίου Κ. Οικονομίδου πρόσφεραν στον Αθλητικό Όμιλο Ελαφοτόπου τα παρακάτω ποσά:

— Ο κ. Φιλοποίμην Κ. Γκράτζιος 50.000 δρχ.

— Η κ. Λιάνα Αγ. Γκράτζιος 20.000 δρχ.

— Η κ. Μαίρη Μεν. Γκράτζιος 10.000 δρχ.

— Η κ. Πανωραία Μεν. Γκράτζιου-Μιχαήλ 10.000 δρχ.

Το Δ.Σ. του ΑΟ Ελαφοτόπου τους ευχαριστεί.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000

Παγούνη-Χριστακοπούλου Κούλα (2)

Σάρκας Άρης

8.000

Τσολάχης Εύδοξος (2)

6.000

Τσιναβός Σπύρος

5.000

Βαλαούρα Όλγα

Βάλλας Αγαμέμνων

Βούρης Π. Ζήσης

Γκράτζιος Φιλοποίμην

Γκρινιάτσου Ελένη

Ζούμπου Αγγελική

Θεοδοσίου Ευγενούλα

Καψάλης Νικόλαος

Κουνάβου Γαλήνη

Μαρκουλίδης Κων/νος

Μάστακας Νικόλαος

Μουδούπουλος Αντώνιος

Παπαβασιλείου Μιχαήλ

Τζαβάρα Ανθούλα

Τζαφλίδης Χρ. Γεώργιος

Τόλογλου Φιλομήλα

Χατζόπουλος Δημήτριος

Χριστοδούλου Κων/νος

4.000

Βλαχοπούλου-Κουτρούμπα Μερ.

— Η Αγλαΐα Ζωρδούμη προσφέρει υπέρ του Ναού του Αγ. Αθανασίου το ποσόν των 10.000 δραχμών στη μνήμη των γονέων και των αδελφών της.

— Η Κική Γκράτζιου στη μνήμη του συζύγου της Μένη, προσφέρει υπέρ του Ναού Αγίου Αθανασίου 10.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί θερμά.

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Στη μνήμη Βασιλικής Τσάντη κατέθεσαν στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Μονοδενδρίου:

— Οι νουνόι της Σάββας και Βούλα 10.000 δρχ.

— Οι οικογένειες Αεξάνδρας, Μανώλη και Τούλη Πατεράκη 50.000 δρχ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

10.000

Γιάννα Αλεξάνδρα (3)

Μητροπούλου Αικατερίνη (4)

Τσατούρας Χρήστος (3)

9.000

Σκουκίδου-Ασιώτη Ειρήνη (3)

8.000

Θάνος Δημήτριος (3)

Μελισσόβας Γεώργιος (3)

6.000

Βασδέκης Πάυλος (2)

Γκράτζιος Φιλοποίμην (2)

Παπαγεωργίου Ηλίας (2)

Παπαγεωργίου Βύρων (2)

Παπαγεωργίου Ιωάννης (2)

Στούπης Δημήτριος (2)

Στύλου Μαίρη (2)

Τζιόβα Αικατερίνη (3)

Χαντζαροπούλου Μιράντα (2)

5.500

Παπαδιαμάντης Κων/νος

5.000

Γιαννακός Αλέκος (2)

Γκράτζιου Λιάνα (2)

Δούβλης Χρυσόστομος (2)

Ζινδρής Κων/νος (2)

Κατσούρας Νικόλαος (Ιερέας) (2)

Μπαλοδήμος Διονύσιος (2)

Σκούρτη-Παπαδάκη Ελένη (2)

Τζόκα-Παπανικολάου Αναστασία (2)

Τζόκας Ευστάθιος (2)

Τσομάνης Δημήτριος (2)

ΣΗΜ. Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί δη-

λώνουν τα έτη πληρωμής.

3.000

Αρχουμένη Φερενίκη

Βαλοδήμος Πέτρος

Βούρη Ειρήνη

Γεωργίου Ειρήνη

Γιώτη Αρσινόη

Γκαράνης Αθανάσιος

Γκαράνης Δημήτριος

Γκογιάννης Δημήτριος

Γκογιάννης Φρόσω

Γκράτζιου Μαίρη

Δήμιον Σοφία

Ιασωνίδα Αικατερίνη

Καραγιαννίδη Πόπη

Κονίκη-Καλογήρου Φιλομήλα

Κονοσπίρης Νικόλαος

Μαγγανόπουλος Βασίλειος

Μπαρτζόπουλος Ιωάννης

Μπατή Ντίνα

Παρόπουλος Ιωάννης

Πατεράκης Εμμανουήλ

Πισπίρης Νίκος

Ρίζος Ιωάννης

Σαμπέκας Θωμάς

Σοροβάκος Μιχαήλ

Στύλου Κλεώ

Σύλλογος Διποταμιτών «Το ΣΤΟΛΟΒΟ»

Τζιόβα Αθηνούλα

Τζιάσος Αριστοφάνης

Τοπάλη Νίκη

Τσατούρας Κων/νος

Τσάτσου Έλλη

Φωτίου-Ζαχάρη Μαρίνα

Φωτίου Ελευθέριος

Φωτίου Νικόλαος

2.500

Δούμας Αθανάσιος

Νάσιου Αθηνά

2.000

Μπόλης Εμμανουήλ

— Ο Οικολογικός Σύλλογος Γυναικών Μονοδενδρίου 10.000 δρχ.

— Η Μαίρη και Βασίλειος Στύλος 10.000 δρχ.

— Η Βάσω Ζαγορίτη 5.000 δρχ.

— Η Αμαλία Μωραΐτη 5.000 δρχ.

— Η οικογένεια Κων/τίνου Δαλκαβούκη 5.000 δρχ.

— Ο Αντώνιος Ράπτης 10.000 δρχ.

— Ο Ιωάννης Κέντρος 10.000 δρχ.

— Η οικογένεια Γεωργίου Σάρρου 5.000 δρχ.

* Είσης στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου Μονοδενδρίου κατέθεσαν:

— Η οικογένεια Λεωνίδα Πανταζή 10.000 δρχ.

— Η Ξανθήπη Τσάντη 20.000 δρχ.

— Στη Μονή της Αγίας Παρασκευής Μονοδενδρίου η Ειρήνη Αργυρή-Ασιώτη 10.000 δρχ.

* Ακόμη κατέθεσαν στον Ιερό Ναό της Παναγίας Βραδέτου το προσκοπικό των Σχολών της Ριζαρείου Μονοδενδρίου - υπάλληλος των οποίων ήταν η εκλιπούσα δρχ.

— Η οικογένεια Ευάγγελου Ψυχούλα 20.000 δρχ.

— Ο Ευάγγελος και Χρυσάνθη Τσούλη 10.000 δρχ.

— Ο Ιωάννης Κέντρος 10.000 δρχ.

— Η οικογένεια Κοσμά Παπαδιαμάντη 5.000 δρχ.

— Η οικ. Λάμπρου Μπάρα 5.000 δρχ.

— Η οικογένεια Θ. Μπαλαμάτσια, ανώνυμος 10.000 δρχ.

* Τέλος στο Άσπλο Ανιάτων της πόλης των Ιωαννίνων η πόπη Σκοκίδου 10.000 δρχ.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

— Ο κ. Αχιλλέας Αριστ. Φλώρος, εις μνήμην της αλησμόνητης λατρευτής μάνας του Νίνας, κατέθεσε στον ανοιχτό λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα, για τη συντήρηση των Αγιογραφιών του Αγίου Νικολάου, δραχμές πενήντα χιλιάδες (50.000).

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί

ΚΗΠΟΙ - Επανόρθωση παράλειψης

Η προσφορά 50.000 δρχ. υπέρ του Ναού Αγ. Νικολάου Κήπων και 50.000 δρχ. υπέρ του Λαογραφικού Μουσείου Αγαπίου Τόλη της κ. Αντιγόνης Σκλαβενίτη έγινε στη μνήμη του εκλιπόντος αδερφού της Κων/τίνου, Δ'κού στέλεχους της ΑΤΕ. Στο προηγούμενο τεύχος εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε το όνομα στη μνήμη του οποίου έγινε η προσφορά.

Το «ΖΑΓΟΡΙ» μας

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Ο κ. Πάυλος Παπανίκος και η σύζυγός του Μαίρη, κατέθεσαν στον ανοιχτό λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα στα Γιάννινα 100.000 δρχ. για τη συντήρηση των Αγιογραφιών του Αγίου Νικολάου Τσεπελόβου, εις μνήμην των ανεκτίμητων και αλησμόνητων γονέων τους. Ας είναι, αιωνία η μνήμη.

Η Εκκλησιαστ. Επιτροπή ευχαριστεί

ΦΡΑΓΚΑΛΕΣ

Εκφράζουμε τα θερμά μας ευχαριστήρια στον Υπουργό Εσωτερικών και επίτιμο δημότη του χωριού μας αξιότιμο κ. Κάρλο Παπούλια, για τη σημαντική χρηματική προσφορά του, εκ δύο εκατομμυρίων, για την αντικατάσταση της στέγης με φραγκάλες και λοιπών εργασιών του εξωκλήσιου «Αγίου Χριστόφορος» Φραγκάδων, στη μνήμη της μητέρας του Βασιλικής Παπούλια, ευχόμενοι ο Θεός ν' αναπαύσει την ψυχή της.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδρυτής:

† ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

† ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

ΙΣΤΟΡΙΚΗ & ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

★ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ★

Σίνα 4 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 79286 - 74.000

FAX 79286

ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

† ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.

Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα

Τηλ. 30170

★

Υπεύθυνος Υλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 27.105

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ

2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

3. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ

4. ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΥ

5. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

6. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

7. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣ

8. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

9. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

10. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,

εμβάσματα:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44

και Μυροποταμίου

ΚΑΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Λόρδου Βύρωνος 21

Ιωάννινα 45444

Κατώτερη ετήσια

συνδρομή δρχ. 3.000

★

Τυπογραφία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ

Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.

28ης Οκτωβρίου 41

(Στοά Καμπερή)

Τηλ. 20.544 - 27.845

Ιωάννινα 454 44